

KEMIJOKI

**YHDESSÄ
ETEENPÄIN**

2016

Vuosikertomus

OLEMME SUOMEN MERKITTÄVIN VESI- JA SÄÄTÖVOIMAN TUOTTAJA

VESIVOIMA ON SUOMEN TÄRKEINTÄ uusiutuvaa sähköntuotantoa. Tuotamme noin kolmanneksen maamme vesisähköstä 20 voimalaitoksellamme.

KOTIMAINEN, UUSIUTUVA JA PÄÄSTÖTÖN vesivoima varmistaa sähkön saata-
vuuden pitäen Suomen käynnissä ja lämpimänä. Vesivoiman ansiosta fossiilisia
polttoaineita tarvitaan vähemmän, mikä vähentää hiilidioksidipäästöjä ja hillit-
see ilmastonmuutosta.

VESIVOIMA mahdollistaa muun tyyppisen uusiutuvan energian tuottamisen.
Vesivoiman tuotantoa voidaan nopeasti muuttaa tarpeen mukaan: pilvisinä
päivinä se täydentää aurinkovoimaa ja tyynellä säällä tuulivoimaa.

VESIVOIMAN OSUUS UUSIUTUVASTA SÄHKÖENERGIASTA ON NOIN PUOLET

Vesivoimantuotantomme on nopeaa ja joustavaa - vuonna 2016 tuotimme 5 743 gigawattituntia sähköä

ERINOMAISTA SÄÄTÖVOIMAA

Mahdollistamme uusiutuvan energiantuotannon

LUOTETTAVAA HUOLTOVARMUUTTA

Vesivoimalaitoksemme turvaavat sähkönsaannin

KOLME JOKEA JA YLI 1 000 KILOMETRIÄ JOKIVARTTA

Toiminta-alueidemme kahdeksassa kunnassa asukkaita on lähes 200 000

**TOIMIMME
KOLMELLA
VESISTÖALUEELLA:
KEMIJOELLA,
KYMIJOELLA JA
LIEKSANJOELLA**

- Kemijoki Oy:n voimalaitokset
- Voimalaitos suunnitteilla

TIETOA KEMIJOKI OY:STÄ

Valtion omistusosuus [osakepääomasta]	50,1 %
Henkilöstöä (31.12.2016)	38
Hallituksen puheenjohtaja	Matti Ruotsala
Toimitusjohtaja	Tuomas Timonen
Päätoimipaikka	Rovaniemellä Suomessa
Perustettu	1954

VASTUULLISTA VESISÄHKÖÄ KUMPPANEIDEN KANSSA

OLEMME VESIVOIMATUOTANNON asiantuntija- ja tilaajaorganisaatio ja hankimme suurimman osan toiminnoistamme kumppaneiltamme. Ketterän ja kumppanuuksia hyödyntävän toimintamallimme ansiosta tuotamme vesisähköä kustannustehokkaasti ja luomme alueellista elinvoimaa ja työpaikkoja erityisesti Pohjois-Suomeen.

**YHDESSÄ OLEMME VASTUULLISIA
VESIVOIMAOSAAMISEN
KEHITTÄJIÄ, TYÖLLISTÄJIÄ JA
JOKIVARREN YHTEISÖJEN
AKTIIVISIA JÄSENIÄ**

SISÄLLYSLUETTELO

Poimintoja vuodesta 2016	5
Toimitusjohtajan katsaus	6
Strategiset tavoitteet	8
Sähköntuotanto ja voimalaitosten käyttö	10
Merkittävät hankkeet - ympäristöä vaalien	12
Keskeiset riskit	14
Vastuullinen Kemijoki	16
Ympäristö	20
Ihmiset ja yhteisöt	23
Taloudellinen vaikuttavuus	28
Hallinto	31

VUOTEMME 2016

HISTORIAN SUURIN TUOTANTO

VOIMALAITOSKONEISTOJEN TOIMINTAVALMIUS tuottaa sähköä oli vuonna 2016 hyvällä tasolla. Vuosi oli yhtiön historian paras tuotantovuosi. Vuonna 2016 tuotimme sähköä 5 743 gigawattituntia (GWh). Voimalaitosten kokonaiskäytettävyys, johon vaikuttivat häiriöiden lisäksi koneiden seisokit huoltojen aikana, oli 95,94 prosenttia, mikä oli hieman suunniteltua tasoa parempi.

TYÖTURVALLISUUS - KOKO KUMPPANIVERKOSTON ASIA

VUOSI 2016 OLI TURVALLISUUDEN TEEMAVUOSI ja panostimme edelleen turvallisuuden kehittämiseen. Kuluneen vuoden aikana laadimme uuden työsuojelun toimintaohjelman. Kemijoen turvallisuusohjeita ja sääntöjä noudattavat kaikki kumppanimme ja heidän alihankkijansa. Kumppaneidemme ja alihankkijoidemme on aina laadittava kyseistä työtä koskeva turvallisuussuunnitelma tilaajan laatiman turvallisuusasiakirjan vaatimukset huomioiden. Kumppanimme ja urakoitsijamme tekevät työkohteissaan viikoittain turvallisuustarkastukset. Kierrämme myös itse aktiivisesti voimalaitoksiamme ja teemme turvallisuushavaintoja. Työturvallisuuden tasoa mitataan erityisillä mittareilla ja tuloksiin vaikuttavat muun muassa kyseisen vuoden työtapaturmat. Vuonna 2016 Kemijoki Oy:n omissa tai palvelutoimijoiden töissä ei ole sattunut yhtään sairauspoissaoloa johtanutta tapaturmaa.

UUSI ALUEORGANISAATIO

PAIKALLISEN YHTEISTYÖN TIIVISTÄMISEKSI nimittimme uusia aluepäällikköitä, joiden päätehtävänä on alueellinen kehittäminen sekä sidosryhmäsuhteiden ylläpito. Alueorganisaatiomme rakentuu kolmesta vastuualueesta: Kitisen joen, Lokan ja Porttipahdan tekojärvien, Kemijärven ja Kemijoen sekä Lieksan- ja Kymijokien alueista. Järjestimme vuoden aikana useita tilaisuuksia, joissa tapasimme jokivarisien ihmisiä esimerkiksi koulujen, kalastusyhteisöjen ja kuntien edustajia. Kemijoki Oy:n johtoryhmä ja joukko asiantuntijoitamme tapasi kesällä sidosryhmiä Kouvolassa ja Lieksassa.

SIERILÄN VOIMALAITOS-HANKE ETENI

VOIMALAITOKSEN VESITALOUSLUPA on edelleen korkeimman hallinto-oikeuden käsittelyssä. Olemme käynnistäneet hankkeen yksityiskohtaisen valmistelun, jonka tavoitteena on luoda edellytykset rakentamispäätökselle. Rakentamispäätös käsitellään yhtiökokouksessa, mikäli hanke saa lainvoimaiset luvat. Alueella elävän uhanalaisen perhoslajin apilakirjokääriäisen osalta olemme toteuttaneet lajin säilymisturvaamiseksi erilaisia toimenpiteitä jo vuosikymmenen ajan yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa. Laaksoarhon osalta olemme poikkeuslupan lupaehdojen mukaisesti sitoutuneet hoitamaan olemassa olevia sekä siirrettäviä laaksoarhoesiintymiä pitkälle tulevaisuuteen.

YMPÄRISTÖINVESTOINNIT JATKUIVAT

PERUSKORJAUSTEN JA TEHONNOSTOJEN ohjelmamme jatkui vuonna 2016 Taivalkosken kolmoskoneiston peruskorjauksella. Marraskuussa valmistuneessa peruskorjauksessa koneistoon asennettiin uusi turbiinin juoksupyörä, jossa navan voiteluöljy on korvattu vedellä. Tämä pienentää öljyvahinkoriskiä merkittävästi. Myös koneiston hyötysuhde parani uuden juoksupyörän myötä, mikä lisää sähköenergian tuotantoa ja vähentää tulva-ajan ohijuoksutusta.

VAELLUSKALATYÖTÄ JATKETTIIN

OLEMME JATKANEET YHTEISTYÖTÄ muiden vesivoimatoimijoiden kanssa vaelluskalakantojen elvyttämiseksi. Vuoden 2016 aikana osallistuimme Lapin liiton vetämään Kemi- ja Ounasjoen vesistöalueen vaelluskalakantojen elvyttämisen toimenpideohjelmaan. Työtä tehdään yhteistyössä alueellisten toimijoiden ja sidosryhmien kanssa ja se tukee hallitusohjelman linjauksia kalakantojen elvyttämisestä. Kemijoen vesistöalue kuuluu Suomen hallituksen pilotti-kohteisiin, johon rahoitusta voidaan ohjata. Puolitoista vuotta kestävä toimenpideohjelman koordinoiminen rahoittavat Kemijoki Oy ja PVO-Vesivoima Oy.

Juhannuksen alla allekirjoitettiin yhteistyösopimus vaelluskalakantojen elvyttämiseksi Lieksanjoella. Syksyllä aukaistiin Auttin kalatie, jonka kokonaiskustannukset jaettiin puoliksi Lapin ELY-keskuksen ja Kemijoki Oy:n kesken.

TOIMITILAT UUDISTUIVAT

VUODEN 2016 AIKANA TOIMINTAMALLIN muutoksen myötä uudistimme myös työskentelykulttuuriamme. Kunnostimme neljännessä kerroksessa olevan työtilan ja teimme siitä nykyaikaisen monitoimitilan. Henkilökunta työskentelee pääasiassa uudistetuissa tiloissa, joihin hankittiin esimerkiksi sähköpöydät työergonomian edistämiseksi. Monitoimitilamme on avokonttorimainen, mutta tilasta löytyy sopivia huoneita myös palaverien pitämiseen, henkilökunnan virkistymiseen ja hiljaiseen työskentelyyn. Meiltä vapautuneet tilat saivat uusia vuokralaisia vuoden aikana ja tilat ovat täydessä käytössä.

TOIMINTAMALLIN MUUTOS VALMIINA

VUODEN 2016 AIKANA toimintamallimme muutos valmistui. Valvomon siirto Rovaniemeltä Fortumille Espooseen tapahtui vaihteittain vuoden aikana. Kevättulvien aikana jokia ajettiin kolmivuorossa Espoosta ja Rovaniemeltä käsin. Kesän aikana Rovaniemellä siirryttiin päivävuoroon ja 24/7-päivystykseen. Valvomotoiminnan kokonaisvastuu siirtyi Fortumille 1.7.2016. Vuoden aikana rakensimme Fortumin operaattoreille koulutusmateriaaleja tulvasta, voimalaitosten sähköverkoista, yritys vastuusta, kalasioista ja ympäristöstä. Valvomotoiminnan koulutus huipentui Kemijoki-lisenssin suorittamiseen vuoden loppupuoliskolla.

▮▮
**VUOSI 2016 OLI
TURVALLISUUDEN
TEEMAVUOSI**

**SUJUVAA,
TEHOKASTA
JA TURVALLISTA
ENERGIAN-
TUOTANTOA**

VISIOMME ON OLLA arvostetuin ja vastuullisin uusiutuvan vesivoiman tuottaja. Vuonna 2016 keskityimme vesivoimalaitosten entistä sujuvampaan päivittäiseen käyttöön ja kunnossapitoon. Meillä oli käynnissä monta isoa ja pienempää investointia niin voimalaitoksilla kuin jokivarsissa. Sierilän voimalaitoshankkeen suunnittelussa kiihdytimme tahtia. Vaelluskalat pysyivät edelleen kuumana keskustelunaiheena. Yhdessä tekemisen merkitys korostui, kun Lapin liiton vetämä vaelluskalatyöryhmä aloitti toimintansa. Kiinnitimme erityistä huomiota myös henkilöstön osaamiseen, jotta meillä on tarvittava vesivoimatieto ja -taito myös tulevaisuudessa.

VESIVOIMALAITOSTEN TUOTANNON ja kunnossapidon sekä investointien ohjaus entistä älykkäämmin oli yksi asia, jonka kanssa kemijokilaiset ja kumppanit työskentelivät vuoden jokaisena päivänä. Voimalaitostemme kokonaiskäytettävyys olikin 95,94 prosenttia – se oli hyvä suoritus! Runsasvetinen vuosi vei meidät kaikkien aikojen tuotantoennätykseen: 5 743 gigawattituntia sähköä riittäisi 800 000 nelihenkiselle suomalaisperheelle, joka kuluttaa vuodessa 7 000 kilowattituntia sähköä.

Taivalkosken voimalaitoksen kolmoskoneiston peruskorjaus oli hieno esimerkki onnistuneesta investointiprojektista. Uusi vesinapainen turbiniin juoksupyörä vähentää öljyvahinkoriskiä joella. Samalla voimalaitoksen hyötysuhde paranee. Saimme projekteja valmiiksi myös jokivarsissa. Loue-Tervolassa joki uomasta tehtiin ruoppauksella tilavampi. Jatkossa, kun vesi virtaa väljemmin, myös energiaa saadaan enemmän. Maamassat keräsimme suojaamaan rantapenkereitä. Joella liikkujat saavat jatkossaan nauttia myös uusista venepaikoista.

Vuosi 2016 oli Kemijoella turvallisuuden teema-

vuosi. Teimme erityisesti ennakkoavaa turvallisuustyötä. Viikoittaiset turvallisuustarkastukset ja parannuksiin kannustava aloitejärjestelmä ovat konkreettisia esimerkkejä turvallisuuskulttuuristamme. Vuoden aikana Kemijoki Oy:n omissa tai palvelutoimittajien töissä ei sattunut yhtään sairauspoissaoloa johtanutta tapaturmaa. Voimalaitos-, ympäristö- ja patoturvallisuuden lisäksi kehitimme Kemijoki Oy:n kyberturvallisuutta.

Käyttö sopimuksen ja -säännön päivittäminen osakkaiden kesken oli tärkeä virstanpylväs vuoden varrelta. Kiitos Kemijoki Oy:n osakkaille yhteistyöstä, jonka lopputuloksena saimme tehtyä vielä aikaisempaaikin tasapuolisemman, läpinäkyvämmän ja paremmin todennettavan hyödynjakomallin osakkaiden välille.

SIERILÄN VOIMALAITOKSEN suunnittelutöiden vauhti kiihtyi. Perustimme hankkeelle oman projektioirganaation, jonka tehtävänä on luoda edellytykset esittää investointiehdotus osakkaiden päätettäväksi: valitsemme muun muassa projektinjohtokonsultin, suunnittelemme hankintoja ja haemme lupia maanrakennukseen. Haluamme tehdä Sierilästä esimerkin nykyaikaisesta ja vastuullisesta vesivoimasta. Vuoden aikana tapasimme useissa yhteyksissä asukkaita, kuntien edustajia sekä tiedotusvälineitä ja keskustelimme hankkeen etenemisestä. Jatkamme vuorovaikutusta alueen yhteisöjen kanssa koko hankkeen ajan.

Rovaniemen läheisyyteen suunniteltu Sierilän voimalaitos olisi merkittävä koko suomalaisen sähköjärjestelmän näkökulmasta – jatkossa tarvitsemme entistä enemmän sääntövoimaa tasaamaan tuulia ja aurinkosähkön tuotannon vaihteluita. Monivaiheisen lupaprosessi on kuitenkin hidastanut hankkeen etenemistä. Maaliskuussa 2015 Vaasan hallinto-oikeus

myönsi Kemijoki Oy:lle luvan voimalaitoksen rakentamiseksi. Päätöksestä valittiin korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jossa käsittely on jatkunut jo lähes kaksi vuotta. Odotamme päätöstä alkuvuodesta 2017.

Perhoslaji apilakirjokääräisen kannan turvaaminen on tärkeä osa voimalaitoshankkeen valmistelua. Joulukuussa 2016 Pohjois-Suomen hallinto-oikeus antoi päätöksensä perhosta koskevasta poikkeuslupasta tehdyistä valituksista. Olemme tyytyväisiä päätökseen, vaikka poikkeuslupan tarve päätettiin pitää voimassa.

Vesivoimarakentamisen lupa- ja valitusprosessien monipolvisuus ja kohtuuttoman pitkät käsittelyajat ovat asia, johon tarvitaan jatkossa lisää selkeyttä ja ennakoitavuutta.

TAVOITTEENAMME ON KESTÄVÄ vaelluskalaratkaisu ja vaelluskalojen luontaisen lisääntymisen edistäminen Suomen suurimpien velvoitteiden lisäksi. Olemme jo vuosien ajan tehneet vapaaehtoista työtä kalakantojen elvyttämiseksi. Vaelluskaloihin liittyvä keskustelu jatkui vilkkaana vuonna 2016. Suomen hallitus laati vaelluskaloja koskevan kärkihankkeen toimintasuunnitelman. Myös voimayhtiöiden kalatalousvelvoitteiden mahdolliset korotukset puhuttivat.

Vesivoimantuotannon on oltava ympäristön kannalta kestävä. Samalla sen on oltava myös taloudellisesti kannattavaa liiketoimintaa. Kantamme kalatalousvelvoitteiden mahdolliseen kasvattamiseen on, että sähköntuotannon taloudellinen kuormitus ei voi kasvaa nykyisten velvoitteiden ja vapaaehtoisten toimien lisäksi. Haluamme tehdä kalatalousviranomaisen kanssa yhteistyötä mahdollisimman varhaisessa vaiheessa tiedon ja ymmärryksen lisäämiseksi.

Saimme yhteistyön uusista malleista hyvää kokemusta vuonna 2016. Olemme mukana yhteistyösopimuksessa, jossa Lapin liitto vetää Kemi- ja Ounas-

joen vesistöalueen vaelluskalakantojen elvyttämisen toimenpidesuunnitelman laadintaa. Teemme työtä yhdessä paikallisten sidosryhmien kanssa ja tavoitteena on edetä ripeästi toimenpiteisiin. Kesäkuussa teimme yhteistyösopimuksen vaelluskalakantojen elvyttämiseksi myös Lieksanjoella. Auttin kalatien valmistuminen syksyllä 2016 oli erinomainen esimerkki siitä, miten yhdessä tekemisellä ja avoimuudella saadaan asioita aikaiseksi. Kemijoki Oy ja ELY-keskus olivat hankkeen rahoittajia. Osakaskunta taas otti kokonaisvastuun rakentamistöiden toteutuksesta ja hoiti roolinsa hienosti.

MONI KEMIJOKILAINEN jää lähivuosina eläkkeelle. Vuoden aikana keskityimme kartoittamaan osaamista ja kehittämään tiedon siirtämistä Kemijoki Oy:n sisällä ja kumppaneiden kesken. Olen iloinen uusista, onnistuneista rekrytoinneistamme. Myös vuoden 2017 aikana toivotamme uusia kemijokilaisia tervetulleeksi taloon. Valvomotoimintojen siirto Fortumille on esimerkki hienosti sujuneesta osaamisen jakamisesta. Sen myötä saimme Kemijoki Oy:n toimintamallin muutoksen loppuun.

Haluan kiittää menneestä vuodesta kaikkia työkavereitani ja 11 kumppaniyrityksemme henkilöstöä – on ollut ilo tehdä töitä yhdessä. Suuri kiitos myös jokivarsien asukkaille, kuntien edustajille, tiedotusvälineille sekä kaikille muille kanssamme yhteistyötä tehneille ja meitä parempaan toimintaan haastaneille. Kiitos 135 palautteesta ja kehitysideasta, jotka saimme vuoden aikana nettisivujemme kautta. Tällaista aktiivisuutta toivomme myös jatkossa!

TUOMAS TIMONEN
toimitusjohtaja

VASTUULLISTA VESI-SÄHKÖNTUOTANTOA

Visionamme on olla vuonna 2025 Suomen arvostetuin ja vastuullisin uusiutuvan vesivoiman tuottaja. Vision saavuttamiseksi olemme määritelleet toiminnallemme selkeät strategiset tavoitteet sekä neljä strategista painopistettä, joiden toteuttaminen on meille kaikkein tärkeintä lähitulevaisuudessa. Lisäksi olemme määritelleet asiat, joista toimintamme arvo syntyy, sekä keinot, joilla onnistumme.

A photograph of a person in a small motorboat on a calm lake. The person is seen from behind, wearing a dark jacket and a hat. The boat is a small, light-colored motorboat with a Yamaha outboard motor. The water is calm, reflecting the sky and the surrounding forest. The sky is blue with scattered white clouds. The background shows a dense forest of evergreen trees along the shoreline.

PELISÄÄNTÖMME TUKEVAT STRATEGIAAMME

ILO

Iloitsemme omasta ja muiden onnistumisesta ja etsimme aktiivisesti myönteistä ihmisten tekemisestä.

AVOIN YHTEISTYÖ JA VUOROPUHELU

Olemme avoimia myös vaikeissa ja ikävissä asioissa. Haemme tietoisesti yhteisiä ratkaisuja.

UUDISTUMINEN JA NÄKEMYKSELLISYYS

Haemme aidosti uusia ratkaisuja ja uskallamme uudistua. Emme pelkää esittää näkemyksiämme ja puolustaa niitä. Teemme tämän aina rakentavasti.

VASTUULLISUUS

Kehitämme toimintaamme pitkäjänteisesti. Turvallisuus ohjaa toimintaamme.

SÄHKÖNTUOTANNOSSE ENNÄTYSVUOSI

Kemijoki Oy tuottaa kolmanneksen Suomen vesisähköstä. Olemme merkittävin vesi- ja säästövoiman tuottaja Suomessa. Vuosi 2016 oli yhtiön historian kaikkien aikojen paras tuotantovuosi.

TOIMINTAMME tarkoituksena on tuottaa osakkaillemme vesisähköä vastuullisesti. Tuotamme sähkön 20 vesivoimalaitoksella kolmella vesistöalueella eri puolilla Suomea. Valtaosa toiminnastamme painottuu Kemijoen vesistöalueelle. Lisäksi omistamme kaksi voimalaitosta Lieksan- ja Kymijoen vesistöalueella säännöstelemme Lokan ja Porttipahdan tekojärviä sekä Kemi- ja Olkkajärveä. Huomioimme toiminnassamme tuotannollisten vaatimusten lisäksi paikalliset erityispiirteet niin ympäristön kuin vesistön muiden käyttäjien näkökulmasta.

Vuonna 2016 tuotimme sähköä yhteensä 5 743 GWh, mikä on Kemijoki Oy:n kaikkien aikojen tuotantoennätys. Merkittävimmät syyt suureen tuotantoon olivat sateinen kesä sekä täydet vesivarastot Kemijoen vesistöalueella. Sähköstä 94 prosenttia tuotettiin Kemijoen ja 6 prosenttia Lieksan- ja Kymijoen vesistöalueilla. Ohi-juoksutuksissa menetimme yhteensä 432 GWh energiaa vuoden aikana, jolla olisi katettu 60 000 nelihenkilisen suomalaisperheen vuotuinen sähkön tarve.

Käytettävyyden korkea taso on toimintamme laadun parhaita mittareita. Käytettävyyden kuva voimalaitostemme toimintavalmiutta. Pelkästään häiriöt huomioon ottaen käytettävyyden oli keskimääräinen, 99,59 prosenttia. Kokonaiskäytettävyyden, johon vaikuttavat häiriöiden lisäksi suunnitellut huollot, oli 95,94 prosenttia. Koneiden ja laitteiden suunnitelmal-

lisella ylläpidolla ja ennakoivalla huollolla Kemijoki Oy pyrkii pitämään voimalaitostensa käytettävyyden korkeana.

Vuoden 2016 aikana Kemijoen ja Lieksanjoen voimalaitosten käytönvalvonta ja tuotannon ohjaus siirtyivät Fortumin vesivoimavalmuun. Fortumin operaattoreille pidetyn mittavan koulutusjakson jälkeen siirryimme myös tältä osin asiantuntijaksi ja tiilajaksi. Operaattoreille pidetty koulutus huipentui kaksiosaiseen tutkintoon, Kemijoki-lisenssiin, minä läpäistyään he saivat pätevyyden ottaa tehtävät vastaan.

Kemijoki Oy:n asiantuntijoiden uusi päivystävä rooli sisältää muun muassa lupaehtojen toteutumisen seurannan ja vesistön poikkeustilanteiden, kuten tulvan ja jäädytysjuoksutusten ohjeistamisen. Päivystysjakson aikana asiantuntija ylläpitää vesistön tilanne-

KEMIJOKI OY:N VOIMALAITOKSET sijaitsevat kolmella vesistöalueella: Kemijoen, Lieksanjoen ja Kymijoen vesistöalueilla. Kemijoen valuma-alueen vesivoimalaitokset sijaitsevat pääasiassa Kemijoen ja Kitisen varrella. Vesimäärältään suurimmat voimalaitoksemme sijaitsevat Kemijoen pääuoman Rovaniemen alapuolisissa osissa.

LOKA- JA JOULUKUUTA LUKUUN OTTAMATTA KAIKKINA KUUKAUSINA SATOI KESKIMÄÄRÄISTÄ ENEMMÄN

NETTOTUOTANTO 2012-2016

2016	5 743 GWh
2015	5 333 GWh
2014	4 126 GWh
2013	4 148 GWh
2012	5 037 GWh

kuvaa ja tekee yhteistyötä valvomo toiminnasta sekä voimalaitosten käytöstä ja kunnossapidosta vastaavien kumppaneiden kanssa.

TUOTANNON JA KULUTUKSEN on oltava tasapainossa sähköverkossa koko ajan. Pohjoismaisen sähköjärjestelmän tehotasapainosta vastaavat maiden kantaverkkoyhtiöt. Vesivoima on ylivoimaisesti merkittävin säätävä tuotantomuoto Pohjoismaissa. Suomen säätösähköstä Kemijoki Oy:n vesivoimalaitoksilla tuotetaan noin kolmannes.

Tulevaisuudessa säätötarpeen arvioidaan kasvavan, kun tuuli- ja aurinkovoiman määrä kasvaa. Toisaalta myös kulutuksen odotetaan osallistuvan tasapainon ylläpitämiseen jatkossa aiempaa enemmän. Sähköjärjestelmän vakauden kannalta on välttämättöntä, että säätöön osallistuu edelleen suurimassaisista pyörivästä tuotantoa kuten vesivoimaa ja ydinvoimaa, mikä parantaa sähköverkon häiriönsietokykyä.

SÄÄNNÖSTELYALTAILLA vettä voidaan varastoida ja säännöstellä ajanjaksoille, jolloin energiaa tarvitaan eniten. Säännöstelyn avulla joki ympäristö voidaan pitää ennakoitavana. Säännösteltävien altainen energiasäilytys vuoden 2016 lopussa oli 1 180 GWh, joka on hieman keskimääräistä enemmän. Porttipah-

dan ja Lokan pinnankorkeudet olivat vuoden lopussa hieman keskimääräistä korkeammalla tasolla.

Jatkuvasti päivittyvää mittaustietoa Kemijoen vesistöalueelta löytyy osoitteesta vesitieto.kemijoki.fi. Laajemmin tietoa koko mittaushistorian ajalta eri vesistöalueilta on saatavilla Suomen ympäristökeskuksen verkkosivuilla www.ymparisto.fi/vesitilanne.

TEEMME YHTEISTYÖTÄ viranomaisten kanssa jokaisella vesistöalueella. Toimitamme vesistötietoa osallistumalla esimerkiksi tulvavalavereihin sekä toimitamalla vesistötietoa yhteiseen käyttöön. Raportoimme jatkuvasti vesitilanteesta paikallisille viranomaisille. Viranomaiset valvovat, että noudatamme toi-

minnallemme asetettuja lupaehtoja.

Vuonna 2016 tapahtui kolme lupaehtopoikkeamaa.

■ Lieksanjoella Kiviniemen pinta nousi viisi senttimetriä 5.1.2016, vaikka lupaehtojen mukaan pinta saisi nousta vain neljä senttimetriä vuorokauden aikana. Poikkeaman aiheutti jään suppoutuminen.

■ Elokuussa viikolla 31 Kurkiaskan voimalaitoksen maisemaohjauksutus jäi vajaaksi tietojärjestelmässä olleen tiedon virheellisen tulkinnan vuoksi.

■ Inhimillisen erehdyksen seurauksena myöskaan Ossauskosken maisemaohjauksutusta ei suoritettu viikolla 38, mutta asia korjattiin seuraavalla viikolla.

Kemijoki-lisenssi

VALVOMOSIIRTO VALMISTUI vuoden 2016 aikana.

Halusimme varmistaa osaamisen siirtymisen Kemijoki Oy:n Rovaniemen valvomosta Fortumin Es- poossa sijaitsevaan valvomoon. Laitimme Kemijoki-lisenssi koostuu kolmesta osasta: Kemijoki-koulutuksesta sekä Kemijoki-lisenssin A- ja B-osista.

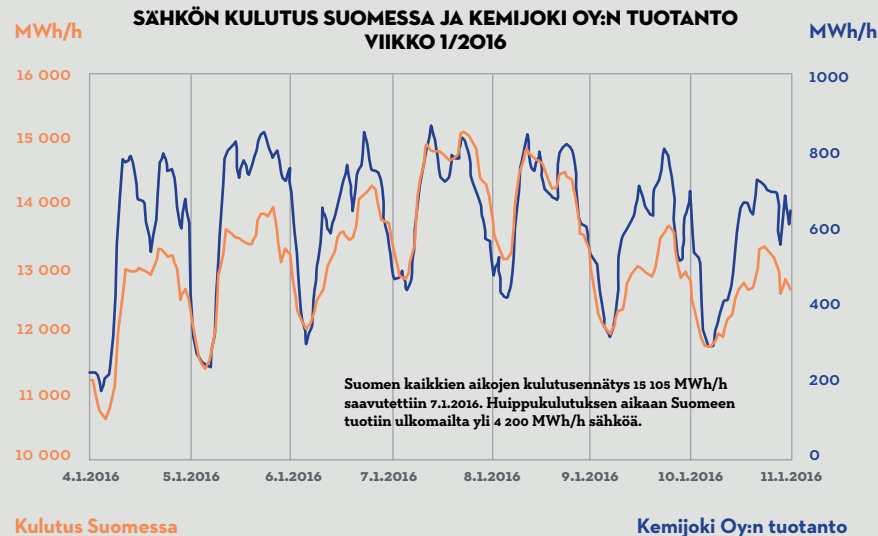
Kemijoki-koulutuksessa Kemijoki Oy:n ja Fortumin operaattorit toimivat yhdessä joella ja kävivät läpi eteen mahdollisesti tulevia ongelmatilanteita ja jakoivat tarvittavia oppeja. Koulutuksessa käytiin läpi voimalaitoksiin, alueen sähköverkkoon, järjestelmiin, ympäristöön sekä Kemijoen ajoon liittyviä piirteitä eri vuodenaikoina.

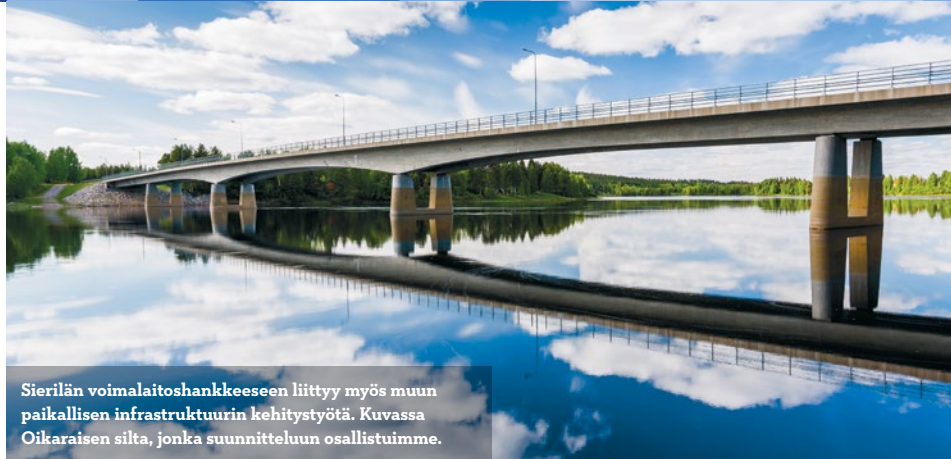
Kemijoki-lisenssin A-osa koostui kirjallisesta kokeesta, jossa käytiin läpi mm. tuotanto- ja häiriötilanteita. Kirjalliseen kokeeseen oli varattu aikaa kaksi tuntia ja vastaukset ja skenaariot käytiin kokeen jälkeen läpi yhdessä.

Kemijoki-lisenssin B-osa suoritettiin marras- ja joulukuun aikana. Toisessa osassa tehtiin kirjallinen koe sekä tietokonesimuloituja testejä. Simulaationa toimi aiempaan vuonna pidettyyn kriisiviestintäharjoitukseen toteutettu Excel-pohjainen simulaatiojärjestelmä, johon kehitettiin uusia häiriötilanteita.

KOKONAISKÄYTETTÄVYYS 2012-2016

2016	95,94 %
2015	97,46 %
2014	96,63 %
2013	98,51 %
2012	98,45 %

Sierilän voimalaitoshankkeeseen liittyy myös muun paikallisen infrastruktuurin kehitystyötä. Kuvassa Oikaraisen silta, jonka suunnitteluun osallistuimme.

Sierilä on viimeinen Kemijoen pääuomaan suunniteltu vesivoimalaitos.

USEILLA HANKKEILLA KOHTI TULEVAISUUTTA

Vuoden 2016 aikana toteutimme voimalaitoksillamme tuotantojärjestelmään liittyviä peruskorjauksia ja korvausinvestointeja. Lisäksi käynnistimme Sierilän voimalaitoshankkeen yksityiskohtaisen valmistelun.

KEMIJOKE OY:N VUODEN 2016 investointisuunnitelmaan sisältyneet hankkeet liittyivät voimalaitosten peruskorjauksiin, uomanparannushankkeisiin ja uuteen vesivoimahankkeeseen. Investointihankkeilla lisäämme tuotantoa parantamalla hyötysuhdetta olemassa olevassa tuotantojärjestelmässämme tai hyödyntämällä uutta vesivoimapotentiaalia. Peruskorjauksilla ja korvausinvestoinneilla varmistamme voimalaitostemme pitkäaikaisen tuotantokyvyn, käyttövarmuuden ja korkean käytettävyyden. Huollettu ja ajanmukainen tuotantokoneisto on myös henkilö-, ympäristö- ja laiteturvallisuuden välttämätön edellytys.

TAIVALKOSKEN KOLMOSKONEISTON peruskorjaus valmistui marraskuussa 2016. Peruskorjauksessa koneiston asennettiin uusi turbiinin juoksupyörä, jossa vanha voiteluöljy on korvattu vedellä. Tämä pienentää öljyvahinkoriskiä merkittävästi. Lisäksi peruskorjauksessa kunnostettiin generaattorin roottori ja päivitettiin automaatiojärjestelmä. Koneiston hyötysuhde parani juoksupyörän uusinnan myötä. Hyötysuhteen parantaminen lisää sähköenergian tuotantoa ja vähentää tulva-ajan ohijoukustusta.

SIERILÄN VOIMALAITOSHANKE
Sierilä on viimeinen Kemijoen pääuomaan suunnit-

teltu laitos. Voimalaitoksen nimellisteho olisi 44 megawattia ja vuosittainen energiantuotanto 155 gigawattituntia. Se olisi kooltaan Suomen 23. suurin vesivoimalaitos. Sierilän voimalaitoksella olisi merkittävä rooli kotimaisen päästöttömän ja uusiutuvan säätelemisen tuotannossa. Lisäksi laitoksesta maksettaisiin kiinteistövero vuosittain yli miljoona euroa.

Lupakäsittelyt jatkuivat vuoden 2016 aikana. Maaliskuussa 2015 Vaasan hallinto-oikeus myönsi Kemijoki Oy:lle luvan Sierilän vesivoimalaitoksen rakentamiseksi. Päätöksestä valittiin korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jossa käsittely on jatkunut jo lähes kaksi vuotta. Korkeimman hallinto-oikeuden päätöstä asiaan odotetaan alkuvuodesta 2017.

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) myönsi vuonna 2015 luvan poiketa rauhoitussäännöksistä liittyen uhanalaisen apilakirjokääräisen rajattuun suojelupäätökseen. Luvan myöntämisen ehtona on muun muassa suojapenkeen ja pumppaamon rakentaminen. Näillä toimenpiteillä varmistetaan alueen elinolosuhteiden säilyminen ja apilakirjokääräisen suojelutason säilyminen nykyisellä tasollaan. Suunniteltujen toimien lisäksi Kemijoki Oy on tehnyt useita toimia lajin säilymisen parantamiseksi mm. raivaamalla aluetta ELY-keskuksen ohjeiden mukaisesti. ELY-keskuksen

lupasta valittiin Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen, joka antoi päätöksen asiasta joulukuussa 2016. Pohjois-Suomen hallinto-oikeus piti Lapin ELY-keskuksen myöntämän luvan pääosin entisellään ja hylkäsi tehdyt valitukset.

Toimintavuoden aikana käynnistettiin hankkeen yksityiskohtainen valmisteluvaihe, jonka tavoitteena on luoda edellytykset Sierilän investointipäätökselle. Vaiheen aikana valitaan suunnittelukonsultti laatimaan yksityiskohtaiset suunnitelmat muun muassa rakenteiden ja patojen osalta sekä kilpailutetaan päälaitteet sekä pääurakat. Tavoitteena on saada investointiesitys yhtiön hallintoelimen käsiteltäväksi vuoden 2017 aikana.

**SIERILÄN HANKKEEN
YKSITYISKOHTAINEN
VALMISTELU
KÄYNNISTYI
VUONNA 2016**

Kalojen suojapaikka Loue-Tervolassa.

LOUE-TERVOLAN UOMANPARANNUS

Tervolassa toteutettiin uomanparannushanke, jossa jokea ruopattiin kuudessa kohteessa yhteensä reilun kolmen kilometrin matkalta. Maa-ainesta kaivettiin joen pohjasta noin 193 000 m³. Perattavilla massoil-la maisemointiin rantoja sekä tehtiin uusia rannansuojauksia yli 10 kilometrin matkalla.

Työ alkoi toukokuussa ja se valmistui joulukuun alussa. Tehty perkaustyö vähentää jokiuoman virtaushäviöitä sekä parantaa jääolosuhteita ja joki-alueen talviaikaisia virkistyskäyttömahdollisuuksia. Toteutetut rannansuojaukset parantavat jatkossa myös rantojen virkistyskäyttöä. Vuoden 2017 aikana jatketaan rantojen suojaamista rakennetuilla ranta-alueilla.

KAIRALAN ALUEEN YMPÄRISTÖNHOITOTYÖT

Pohjois-Suomen aluehallintoviraston myöntämän luvan mukaisesti teimme Kairalan kylällä ympäristönhoitotyötä. Kotiupajaan rakensimme lisävesitysputken. Kotiupajan vedenvaihtuvuutta paransimme ruoppaamalla Uopajan suuosaa. Kairalan kylään teimme kaksi veneenlaskupaikkaa ja kylän rannoilta poistimme nojopuita. Kylän rantoja suojattiin yhteensä 3,8 kilometriä.

LIEKSANJOEN HELIKOPTERISORAISTUKSET

Lieksanjoki on yksi maamme hallituksen Biotalous ja puhtaat ratkaisut -ohjelman kärkihankekohteista, joissa tavoitteena on vaeltavien ja uhanalaisten kalakantojen elvyttäminen. Lieksanjoella pääpaino on järvilohessa - taimenta kuitenkin unohtamatta. Yhtenä toimenpiteenä toteutettiin Lieksanjoella syyskuussa kalojen lisääntymisalueiden kunnostuksia helikopterin avulla. Käpykosken levitettiin helikopterista ennalta tarkoin valittuihin kohteisiin yhteensä 300 tonnia halkaisijaltaan 30–90 millistä soraa. Soraistuksen suunnittelusta vastasi Luonnonvarakeskus ja kustannuksista Kemijoki Oy.

OSSAUSKOSKEN SILTOJEN PERUSKORJAUS

Ossauskosken voimalaitoksen ja säännöstelypatosil-lat peruskorjattiin vuoden 2016 aikana. Siltojen betonikansien rakenteet peruskorjattiin ja reunapalkkirakenteet, liikuntasaumalaitteet, vedeneristys sekä pinnoitteet uusittiin. Lisäksi molempien siltojen kaitteet ja valaistus uusittiin. Sillat kuuluvat yleiseen tiehen, joka oli peruskorjauksen aikana pääosin yleisen liikenteen käytössä. Siltojen peruskorjausvastuu on Lapin ELY -keskuksella ja Kemijoki Oy:llä. Hanke toteutettiin yhteistyössä Lapin ELY -keskuksen vastatessa kilpailuttamisesta.

Auttin kauneuspatoon valmistui 100 metrin kalatie syksyllä 2016.

VALAJASKOSKEN PATOLUUKKU

Valajaskosken patoluukun 3 peruskorjaus aloitettiin heti tulvan jälkeen kesäkuussa ja työt saatiin päätökseen lokakuussa. Peruskorjauksessa luukun teräso- osat kunnostettiin ja pinnoitettiin uudestaan. Lisäksi luukun lämpöeristystä parannettiin ja sähkölämmitys sekä valaistus uusittiin. Luukun patoon liittyvät teräspielet ja betoniosat kunnostettiin tarvittavassa laajuudessa. Valajaskosken patoluukun peruskorjaus on osa voimalaitospatojen patoluukkujen peruskorjaussuunnitelmaa, jonka tavoitteena on varmistaa patoluukkujen toimintakyky kaikissa olosuhteissa.

PETÄJÄSKOSKEN YKKÖSKONEISTON TULOPUTKEN LUUKUT

Petäjaskosken voimalaitoksen ykköskoneiston tuloputken luukut peruskorjattiin vuoden 2016 aikana. Peruskorjauksessa luukkujen rakennetta vahvistettiin, teräsoisien korroosioauriot korjattiin ja nostosylinterit huollettiin. Työ oli Kemijoki Oy:n historiassa ensimmäinen tuloputken luukkuihin kohdistunut laaja peruskorjaustyö. Korjaustyön kesto oli noin neljä kuukautta, jonka aikana ykköskoneisto ei ollut tuotantokäytössä. Tuloputken luukuilla suljetaan koneiston vesitiet joko huoltotöiden tai koneiston toimintahäiriöiden vuoksi. Tuloputken luukuilla var-

mistetaan näin tehtävien huoltotöiden turvallisuus ja koneiston turvallinen käyttö.

SÄHKÖJÄRJESTELMIEN UUSINNAT

Ossauskosken voimalaitoksen omakäyttösähköjärjestelmä sekä Porolammen pumppuaseman sähkö- ja automaatiojärjestelmät uusittiin vuoden aikana. Uusinoilla parannettiin järjestelmien energiatehokkuutta ja käytettävyyttä. Sähköjärjestelmien uusinnat lisäävät myös laitosten käyttöturvallisuutta ja automaation lisäämisellä kohteiden valvonta sekä käytettyjen tehostuvat.

**PERUSKORJAUKSILLA
JA KORVAUSINVESTOIN-
NEILLA VARMISTAMME
VOIMALAITOSTEMME
PITKÄAIKAISEN
TUOTANTOKYVYN**

KYBERTURVALLISUUTEMME TESTATTIIN VUONNA 2016

Toteutimme laajan tietoturvakatselmoinnin, jonka avulla kehitämme tietoturvallisuuteen liittyvää johtamista, mukaan lukien riskienhallintaa, dokumentointia ja käytännön menettelytapoja.

RISKIENHALLINNAN tavoitteena on tukea Kemijoki Oy:n strategisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamista. Lisäksi varmistetaan yhtiön toiminnan jatkuvuus ja kehittyminen myös siinä tapauksessa, että jokin riskeistä toteutuu. Merkittävimmät riskit ja niiden hallintakeinot käsitellään yhtiön hallituksessa vuosittain. Hallitus päättää myös riskienhallinnan strategista linjauksista ja keskeisistä toimintaohjeista. Toimitusjohtaja vastaa riskienhallinnan järjestämisestä ja johtoryhmä arvioi riskejä kokonaisvaltaisesti vuosittain. Kukin yksikkö vastaa vastualueeseensa kohdistuvien riskien tunnistamisesta, arvioinnista, käsittelystä ja riskienhallinnan toteuttamisesta.

Liiketoiminnan riskit on arvioitu riskikartoituksella, jonka avulla on laadittu kuvaus merkittävimmistä strategian toteutumista uhkaavista riskeistä 3-5 vuoden aikajänteellä. Kartoituksen avulla arvioimme riskienhallinnan tason ja laadimme toimenpidesuosituksen sen kehittämiseksi. Riskien merkittävyys määriteltiin matriisimallilla, jossa analysoitiin riskin toteutumisen todennäköisyyttä verrattuna riskin toteutumisesta aiheutuvaan euromääräiseen haittaan yhtiölle. Riskienhallintakeinot on valittu vertaamalla kustannuksia ja saavutettavia hyötyjä.

Kartoituksen tuloksissa neljä kymmenestä merkittävimmästä riskistä liittyi yhtiön ulkopuolella tehtäviin lainsäädännöllisiin tai poliittisiin päätöksiin. Suurin yksittäinen riski olisi padon murtuminen.

MERKITTÄVIMMÄT RISKIMME

PADON MURTUMINEN

Hallintakeinot: Patojen jatkuva tarkkailu silmin havainnoiden sekä automatisoidusti, määrääkäs- ja vuositarkastukset, huoltotyöt.

SIERILÄN VOIMALAITOSHANKE EI TOTEUDU

Hallintakeinot: Lisätään näyttöä ja viestintää nykyaikaisesta vastuullisesta vesivoimarakentamisesta.

KALATALOUSVELVOITTEIDEN NOUSU

Hallintakeinot: Toimitaan nykyisten velvoitteiden mukaisesti ja panostetaan lisää vapaaehtoihin toimiin.

RAHOITUSRISKIT

Hallintakeinot: Säännöllinen raportointi, hajautus sekä korko- ja valuuttariskien suojaukset. Toiminnan joustavuuden varmistaminen, edunvalvonta ja viestintä.

KYBER-RISKIT

Hallintakeinot: Tekninen suojaus eri ratkaisuin, stressitestit, ja henkilöstön koulutus. Tietoturvallisuus on osa yhtiön johtamisjärjestelmää.

LUPAEHTOJEN MUUTOKSET

Hallintakeinot: Lupaehtojen noudattaminen. Viranomaisyhteistyö ja yhteistyö paikallisten sidosryhmien kanssa. Ennakoiva viestintä tuotannon yhteydessä syntyvistä poikkeustilanteista.

MERKITTÄVÄ LAITEVAURIO TAI TULIPALO

Hallintakeinot: Käynnissä- ja kunnossapitostrategia sekä investointiohjelma. Toimintaohjeet palveluntarjoajille. Parannetaan teknisillä ratkaisuilla laiterikkojen ennustettavuutta. Varmistetaan vika- ja häiriöraporttien toiminnallisuus.

Nykyisessä digitaalisessa ja voimakkaasti muuttuvassa toimintaympäristössä yritysturvallisuuden merkitys korostuu osana riskienhallintaa. Toteutimme vuonna 2016 tietoturvakatselmoinnin, jonka tavoitteena oli arvioida Kemijoki Oy:n tietoturvaan liittyviä hallinnollisia, organisatorisia ja teknisiä käytäntöjä sekä ratkaisuja. Katselmointi kohdistettiin sekä toimisto-IT- (ICT) että voimalaitos-IT (ICS/SCADA) -ympäristöihin. Tulosten avulla kehitämme tietoturvallisuuteen liittyvää johtamista, mukaan lukien riskienhallintaa, dokumentointia ja käytännön menettelytapoja, vastaamaan paremmin nykyistä toimintatapaa.

**YRITYSTURVALLISUUDEN MERKITYS
KOROSTUU OSANA
RISKIEN HALLINTAA**

OMISTAMME 85 KILOMETRIÄ PATOJA

Patojen turvallisuutta seurataan jatkuvasti

KEMIJOKI OY:LLÄ ON kilometreissä mitattuna eniten patoja Suomessa, yhteensä noin 85 kilometriä. Patojen avulla jokeen saadaan voimalaitoksen toimintaan tarvittava putouskorkeus. Kemijoki Oy vastaa patojen omistajana niiden turvallisuudesta.

"Padoista pidetään hyvää huolta ja niitä tarkkaillaan patoviranomaisen hyväksymien tarkkailuohjelmien mukaisesti", kertoo vanhempi asiantuntija Marko Talvensaari Kemijoki Oy:stä.

Käytännön patoturvallisuustyötä tekee kumppanimme Mitta Oy. Kainuun ELY-keskus valvoo patoturvallisuuslain ja säädösten noudattamista.

"Mitta Oy huolehtii patojen ylläpidosta ja tekee patoturvallisuusmittauksia ja -havaintoja, jotka merkitään patomittausrekisteriin. Yhteistyö Mitta Oy:n kanssa on sujunut mutkattomasti. Vuonna 2016 viranomaistarkastus tehtiin Valajaskosken, Petäjäs-kosken, Ossauskosken ja Taivalkosken padoille", kertoo Talvensaari.

**KUUNTELU,
KUMPPANUUS,
OLENNAISEEN
KESKITTYMINEN**

1

**SÄHKÖÄ KUSTAN-
NUSTEHOKKAASTI
JA INNOVATIIVISESTI**

2

**TUOTANTO-
JÄRJESTELMÄN
TURVALLISUUS**

3

**OSAAVA JA
HYVINVOIVA
HENKILÖSTÖ**

4

**AKTIIVINEN
SIDOSRYHMÄ-
VUOROVAIKUTUS**

5

**KESTÄVÄ
VAELLUSKALARATKAISU**

6

**PITKÄJÄNTEINEN
YMPÄRISTÖNHOITO**

Vastuullisuusohjelma kokoaa Kemijoki Oy:n ja kumppaneiden keskeiset toimenpiteet kokonaisuudeksi. Ohjelma sisältää kuusi pääteemaa, jotka kattavat sosiaalisen vastuun, ympäristövastuun ja taloudellisen vastuun. Kullekin niistä on määritetty tavoitteelliset asiakokonaisuudet sekä mittarit. Ohjelma antaa vastuullisuustyöllemme sekä pitkän aikavälin suuntaa että ohjaa vuosisuunnittelua.

YRITYSVASTUUTA TULEVAISUUTTA RAKENTAEN

Vastuullisuus on mukana kaikessa tekemisessämme. Vuonna 2016 päivitimme yritysvastuuohjelman, loimme Tapamme toimia -periaatteet sekä kehitimme kumppanuusverkostotoimintaa

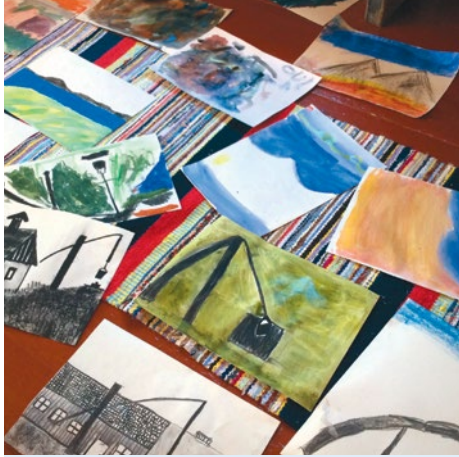
ARVOSTAMME osakkaitamme, kumppaneitamme ja henkilöstöämme, ja kohtelemme toisiamme tasapuolisesti. Pidämme huolta siitä, että toimintamme on läpinäkyvää. Vesisähkön tuotanto on tarkkaan säädeltyä toimintaa. Siksi lakisääteisten vaatimusten noudattaminen on toimintamme perusta. Luvat ja velvoitteet ohjaavat toimintaamme muun muassa patoturvallisuusasioissa, vesistöjen käytössä sekä kala-asioissa.

LIIKETOIMINNAN MENESTYKSEEN olennaiset näkökohdat vaikuttavat kolmella tärkeällä tasolla. Kemijoki Oy vastaa lupaehtovelvoitteiden täyttämisestä. Yhdessä kumppaneidemme kanssa, olemme vesivoimaosaamisen kehittäjiä, työllistäjiä ja jokivarren yhteisöjen aktiivisia jäseniä. Kumppanuusmallin ansiosta Lappiin on syntynyt, ja syntyy edelleen, uusia mahdollisuuksia sekä kasvu- että suuremmille yrityksille.

VASTUULLISUUSNÄKEMYKSEMME mukaisesti haluamme yhtiönä tehdä myös enemmän kuin luvat ja velvoitteet vaativat. Seuraamme vaikutusalueellamme ympäristön tilaa. Olemme jatkuvassa vuorovaikutuksessa paikallisten asukkaiden ja muiden sidosryhmien kanssa. Haemme ympäristöystävällisiä ja elinympäristön viihtyisyyttä lisääviä ratkaisuja yhteistyössä omistajien, palvelusopimus-kumppaneiden ja sidosryhmien kanssa.

KEMIJOKI HANKKII merkittävän osan toiminnoista palveluina sopimus-kumppaneilta. Yritysvastuu on sisällytetty Kemijoki Oy:n ja kumppaneiden toimintaan ja sitä toteutetaan yhteistyössä suhteissa muihin tahoihin. Odotamme kumppaneidemme sitoutuvan edistämään yhteistyöhön pohjautuvaa yritysvastuuohjelmaa.

Yhteistyötä koululaisten kanssa

TEEMME RUNSAASTI YHTEISTYÖTÄ paikallisten opilaitosten kanssa. Kuluneen vuoden aikana osallistimme esimerkiksi Kalatalouden keskusliiton järjestämään Valtakunnalliseen kalastuspäivään. Tapautumassa meillä oli oma esittelypiste, jossa kerroimme koululaisille Kemijoen vesistöalueen kalasioista. Lisäksi osallistimme Tervolan yläasteen ja lukioalaisten kalastuspäivään, jossa oppilaat pääsivät seuraamaan kalanistutusta.

Saamme runsaasti yhteydenottoja ja meitä pyydetään kertomaan energiantuotannosta ja kalasioista. Vietimme Ylikylän koululaisten kanssa yhden lauantaiamupäivän ja pidimme biologian tunnin kertoen kalojen anatomista. Olemme käyneet lukioissa kertomassa vesivoimasta matemaatiikan ja fysiikan oppitunneilla. Syksyllä Murolan yläastealaiset vierailivat Petäjäskosken voimalaitoksella. Vierailu tuki uuden opetus suunnitelman ajatusta oppiainerajoja ylittävistä ilmiöistä.

Myös 40 Lapin ammattikorkeakoulun luonnonvara-alan opiskelijaa vieraili Petäjäskoskella tutustuen uusiutuvan energian tuotantoon.

Vuotson koulun ympäristökasvatuspäivää vietettiin Lokan altaan maisemissa syyskuun alussa.

VUODEN 2016 VASTUULLISUUSTYÖMME perustuu edellisinä vuosina toteutettuun olennaisuuskartoitukseen ja sen pohjalta laadittuun ohjelmaan mittareineen. Kaikissa vaiheissa työemme keskeinen osa ovat sidosryhmiemme kommentit, toiveet ja huomiot.

Vuonna 2016 yritys vastuuhjelman pääteemoihin liittyvät tavoitteet ja mittarit painoutuivat käytävyyteen, investointeihin, työsuojeluun, patoturvallisuuteen, henkilöstön työkykyyn, kumppanuustytyväisyyteen, sidosryhmäyhteistyöhön, kalanistutusvelvoitteisiin ja muuhun ympäristönhoitoon.

Tavoitteiden mittarit ovat joko määrällisiä tai laadullisia. Vuodelle 2016 asetetut tavoitteet saavutettiin hyvin, mutta yritys vastuuhjelman päämäärien saavuttaminen edellyttää pitkäjänteistä ja eteenpäin katsovaa tekemistä. Vuoden 2016 tuloksista on kerrottu tämän raportin eri osissa.

Vastuullisuusraportointimme noudattaa Global Reporting Initiative (GRI) -säätien G4-raportointimallia. Olemme laatineet erillisen G4-sisältövertailun. Raportissa esitettyjä yritys vastuutietoja ei ole varmennettu ulkopuolisen riippumattoman tahon toimesta. Vapaaehtoiselle varmennukselle ei ole toistaiseksi nähty tarvetta, mutta yritys vastuutieto-

jen laatua ja luotettavuutta valvotaan sisäisten kontrollien ja raportointiprosessien avulla. Yhtiö odottaa, että yritys vastuuraporttien varmentamiseen liittyvät säädökset ja käytännöt edelleen kehittyvät.

OLENNAISET NÄKÖKOHDAT Kemijoki Oy:n yritys vastuussa kattavat monipuolisesti ihmisiin, ympäristöön ja talouteen liittyviä aiheita. Vesivoima on keskeinen uusiutuva sähköntuotantomuoto. Kemijoki Oy:n liiketoiminnan lähtökohtana on vesivoiman hyödyntäminen ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestäväällä tavalla. Keskitymme kaikessa toiminnassamme sidosryhmiemme ja liiketoiminnan kannalta tärkeisiin asioihin.

YRITYSVASTUUN JOHTAMISTA ohjaavat Kemijoki Oy:n visioon ja strategiaan sisällytetyt periaatteet ja pelisäännöt. Yritys vastuun painopistealueet, tavoitteet ja keskeiset toimenpiteet määrittää Kemijoki Oy:n hallituksen hyväksymässä yritys vastuuhjelmassa, jonka toteuttamiseen Kemijoki Oy ja kumppanit ovat yhdessä sitoutuneet.

Vastuullisuusohjelman tuloksista raportoidaan säännöllisesti henkilöstölle, kumppaneille ja ulkoisille sidosryhmille. Kemijoki Oy:n yritys vastuutyötä

ohjaavat myös Valtioneuvoston periaatepäätös yritysten vastuullisuudesta sekä toimintaan soveltuvat kansainväliset vastuullisuuden toimintasäännöt. Yritys vastuus sisältyy Kemijoki Oy:n hallinnointi- ja ohjausjärjestelmään.

Tapamme toimia -periaatteet määrittelevät yleiset toimintatavat, joiden mukaan kohtelemme toisiamme ja harjoitamme liiketoimintaamme. Periaatteet ovat arjen työväline ja harkinnan apu kaikille Kemijoki Oy:n työntekijöille. Odotamme myös palvelusopimus kumppaneidemme ja muiden kanssamme työskentelevien noudattavan lakia ja säännöksiä, hyviä liiketoimintatapoja ja Tapamme toimia -periaatteitamme kaikissa Kemijoki Oy:tä koskettavissa toimitissaan.

KEMIJOKI OY VASTAA luvanhaltijana ympäristöluvien ja muiden velvoitteiden mukaisesta toiminnasta. Yritys vastuun operatiivisesta toteuttamisesta vastaavat Kemijoki Oy ja palvelusopimusten mukaisesti sopimus kumppanit. Vastuu operatiivisesta toteuttamisesta ja sopimus kumppaneiden toiminnan valvonnasta ja tarvittavasta ohjaamisesta on Kemijoki Oy:llä.

Kemijoki Oy ja jokainen sen kumppani edistää

Loue-Tervolassa suojatuille rannoille teimme myös veneenpitopaikkoja.

omassa toiminnassaan ja vaikutuspiirissään vastuullisia käytäntöjä.

KUMPPANEIDEN ROOLI yritysvastuussa määritellään palvelusopimuksissa. Palvelusopimuksissa yritysvastuuseen liittyvien asioiden käsittely on ohjeistettu Kemijoki Oy:n ja kumppanin välisen yhteistyöorganisaation tehtäväksi. Suurimmissa kumppanuuk-sissa yritysvastuuasioiden seuranta sisältyy kumppanuuden ohjausryhmän tehtäviin. Palvelusopimuksissa on määriteltä kumppaneille velvoite raportoida säännöllisesti toiminnasta ja kehittämiskohteista.

Vuonna 2016 erityisteemana oli tiedonhallinta ja -johtaminen kumppanuusverkostossa. Käynnistimme projektin, jossa aluksi hahmotettiin tavoitella tehokkaaseen tiedonhallintaan kumppaniverkostossa. Lisäksi määrittelimme keskeiset toimintaprosessit ja kunkin prosessin oleellisen tietosisällön. Työ jatkuu vuonna 2017 kumppaneiden kanssa tietosisältöjen saatavuuden ja kriittisyyden tarkasteluna sekä mahdollisen teknisen arkkitehtuurin luomiseksi kumppaniverkoston tiedonhallintaan.

Kumppanuusmallin toimivuutta arvioidaan ja mitataan vuosittain katselmustilaisuuksissa. Toteutimme vuodenvaihteessa 2014–2015 ensimmäisen kumppa-

nuustutkimuksen ja vuoden 2016 alussa teimme vastavan tutkimuksen. Kukaan arvioi siinä kumppanuuskokemusta kahdesta näkökulmasta, kokemus omasta toiminnasta ja kumppanin toiminnasta. Kumppanuustutkimuksessa arvioitiin kumppanuusvastuuta indeksillä, joka muodostuu työnantajamaineesta, kustannustehokkuudesta, ympäristöasioista, turvallisuusnäkökohdist ja sidosryhmäviestinnästä. Asteikolla 1–5 kumppanuusverkoston vastuullisuuden indeksiluku oli ensimmäisessä selvityksessä 4,2 ja tänä vuonna 4,3.

TULOSPALKKIOJÄRJESTELMÄSSÄ, jossa Kemijoki Oy:n koko henkilöstö on mukana, huomioidaan vahvasti yritysvastuu. Koko henkilöstölle käytetään samaa tulospalkkiomittaristoa. Vuoden 2016 osalta pääpaino oli kustannustehokkuudessa, käytettävyydessä, työturvallisuudessa ja ympäristöasioissa. Myös muiden strategisten tavoitteiden saavuttaminen huomioitiin mittareissa.

Vuoden 2016 tulospalkkio oli kokonaisuudessaan 70,34 prosenttia täydestä tulospalkkiosta. Palkkiotavoitteista matalat toiminnan kustannukset toteutui lähes täysimääräisenä, käytettävyydestä ylitetiin ja työturvallisuus järjestelmä ja periaatteet uudistettiin. Vuonna 2016 Kemijoki Oy:n henkilöstöl-

le ja kumppaneille ei sattunut Kemijoki Oy:n töissä sairauspoissaoloihin johtaneita tapaturmia. Vuonna 2016 tapahtui kolme lievää lupaehtopoikkeamaa. Muita ympäristöön liittyviä poikkeamia ei ollut.

VALTION TALOUDEN TARKASTUSVIRASTO teki vuonna 2016 tuloksellisuustarkastuksen Kemijoki Oy:n yritysvastuuasioista. Tarkastustulosten mukaan yhtiön yritysvastuuasiat on hoidettu hyvin ja yhtiöllä on edellytykset yritysvastuun hyvään toteuttamiseen. Tarkastuksen mukaan yritysvastuu on integroituna liiketoimintaan, riskienhallintaan sekä johtamisjärjestelmiin, ja tuloksista raportoidaan. Arviointiraportti kertoo myös, että Kemijoki Oy on yhtiönä motivoitunut toteuttamaan yritysvastuuta ja huomioi sidosryhmien odotukset.

Pirttikosken jäätiet palvelevat paikallisia joenkäyttäjiä

KEMIJOKI OY:N VELVOITTEISIIN kuuluu ylläpitää kolmea jäätietä. Nämä jäätiet sijaitsevat Pirttikoskella Jokelassa, Pikkukylällä ja Juujärvellä. Reiteillä on yhteensä mittaa noin 800 metriä. Kumppanimme Mitta Oy huolehtii jääteiden ylläpidosta.

"Jääteiden jäädytys alkaa heti kun sääolosuhteet sen sallivat. Yleensä jäätiet otetaan käyttöön tammi- tai helmikuussa heti kun jää on tarpeeksi paksua. Jäätiet suljetaan, kun jään kantavuus alkaa heiketä. Vuonna 2016 Pikkukylän ja Juujärven jäätiet olivat käytössä tammikuusta maaliskuulle. Jokelan jäätie on aina haasteellisempi voimakkaan virran vuoksi. Lauhan sään vuoksi Jokelan jäätietä ei saatu rakennettua," kertoo ympäristötöiden työjohtaja Teuvo Arvola Mitta Oy:stä.

Jäätiet ovat hyödyksi paikallisille joenvarren asukkaille ja ne ovat pääosin moottorikelkkailijoiden käytössä. "Jääteitä käyttävät erityisesti poromiehet", Arvola arvioi.

SAAVUTIMME YMPÄRISTÖTAVOITTEEMME

Jatkoimme vuonna 2016 työtämme vesistöjen tilan ja maiseman parantamiseksi. Paljon työtä tehtiin erityisesti vaelluskalojen luontaisen elinkierron palauttamiseksi.

YRITYSVASTUUN KOKONAISUUDESSA ympäristövastuulla on merkittävä rooli. Ympäristöperiaatteet ja -päämäärät sekä niistä johdetut vuositavoitteet ohjaavat toimintaamme. Tavoitteet liittyvät vesivoimatuotannon käyttöön ja lisäämiseen kestävin periaattein, ympäristövahinkoriskien ehkäisemiseen sekä vesivoiman tuotannosta aiheutuvien haitallisten ympäristövaikutusten lieventämiseen.

Saavutimme vuodelle 2016 asetetut ympäristötavoitteet erittäin hyvin. Yksi tärkeimmistä tavoitteistamme oli Taivalkosken kolmoskoneiston peruskorjaus, jonka seurauksena voimalaitosten energiatehokkuus parani merkittävästi sekä öljyvahingon riski pieneni, kun turbiinin juoksupyörän navan voiteluöljy korvattiin vedellä. Loue-Tervolan uoman parannushankkeessa tehdyillä rantojen kunnostuksilla ja vahvistuksilla vähennämme säännöstelyn aiheuttamia ympäristöhaittoja ja parannamme toimintaedellytyksiä.

ENERGIATEHOKKUUTTA PARANTAVAT tehonnostot ja peruskorjaukset edistävät merkittävästi ympäristönsuojelua. Nykyaikaisen tekniikan ansiosta voimalaitosten hyötysuhde on parantunut huomattavasti.

Samalla erityisesti öljyvetojen riski on pienentynyt. Laitoksilla tarvitaan huomattavasti vähemmän öljyä kuin aiemmin. Uusissa juoksupyörissä voiteluun käytetään öljyn sijaan hapetonta vettä. Vuonna 2016 uusittiin Taivalkosken kolmoskoneiston juoksupyörä vesinavalliseksi. Työ jatkuu ykköskoneen osalta 2017.

MAISEMAA JA VESISTÖÄ PARANNETAAN jatkuvasti tekemällä muun muassa rannansuojauksia, maisemointeja ja raivauksia. Töiden suunnitteluvaiheessa otamme huomioon asukkaiden ja vesistöjen käyttäjien toiveet. Merkittävämpiä töitä ovat muun muassa Kemijärven sekä Lokan ja Porttipahdan tekojärvien rantojen raivaukset. Ympäristötöiden toteutuksesta vastaa pääasiassa sopimuskumppanimme Mitta Oy.

KEMIJÄRVEN SÄÄNNÖSTELYN KEHITTÄMISHANKE

Vuosina 2000–2004 toteutetun Kemijärven säännöstelyn kehittämisselvityksen perusteella esitettiin 18 suositusta säännöstelyn haittojen vähentämiseksi. Suositusten toteuttamisesta sovittiin vuosille 2005–2015. Hanke on parantanut eri sidosryhmien välistä yhteistyötä ja lisännyt tietoisuutta vesivoimatuotannosta ja sen merkityksestä.

Toukokuussa 2015 käynnistettiin toimeenpantu-

YMPÄRISTÖPERIAATTEEMME

KEHITÄMME ympäristövaikutusten hallintaa yhteistyössä omistajiemme ja palvelusopimuskumppaneiden kanssa. Investoinneilla ja nykyaikaisen tekniikan käyttöönotolla turvaamme tuotantojärjestelmien toiminnan ja energiatehokkuuden ympäristöä säästäen.

SEURAAMME vaikutusalueellamme ympäristön tilaa jatkuvasti muun muassa kalakan-
toja, veden laatua ja rantaeroosiota tarkkailemalla. Noudatamme ISO 14001 -ympäristöjärjestelmästandardin vaatimuksia. Edellytämme myös palvelusopimuskumppaneil-
tamme sen mukaista toimintaa.

OLEMME jatkuvassa vuorovaikutuksessa paikallisten asukkaiden ja muiden sidosryhmi-
en kanssa. Haemme ympäristöystävällisiä ja elinympäristön viihtyisyyttä lisääviä rat-
kaisuja yhteistyössä palvelusopimuskumppaneiden ja sidosryhmien kanssa. Ympäristö-
viestintämme on avointa ja aktiivista. Vastaamme saamaamme palautteeseen viivytte-
lemättä ja otamme sen huomioon toiminnassamme.

jen säännöstelysuositusten toteutumisen ja vaikutavuuden arviointi. Lisäksi vuosina 2015–2016 laadittiin selvitys tulevien vuosien painopisteistä. Selvityksessä kuvattiin suositusten ja toimenpiteiden toteutumista perustuen asiantuntijoiden käsityksiin eri suositusten tärkeydestä ja vaikutuksista. Selvityksen toteutuksesta ja organisoinnista vastasi FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy. Työ tehtiin kiinteässä yhteistyössä selvitystyöryhmän kanssa, johon kuului Kemijoki Oy:n lisäksi edustajat Lapin ELY-keskuksesta, Kemijärven kaupungilta ja Lapin kalatalouskeskuksesta.

Kemijoki Oy sitoutui yhdessä Kemijärven kaupungin, Lapin ELY-keskuksen, Lapin TE-keskuksen ja Kemijärven kalastusalueen kanssa uusien, vuosina 2016–2020, koskevien kehittämissuositusten toteutukseen ja rahoittamaan suositusten toimeenpanoa 70 000 eurolla vuosittain. Säännöstelykäytäntöä kos-

kevat suositukset ovat samat kuin aiemmin voimassa olleet suositukset, eivätkä aiheuta kohtuutonta haittaa järven käytölle. Muut suositukset koskevat vapaaehtoisia rannankunnostuksia, kalataloutta, virkistyskäyttöä sekä tiedotusta.

LOKAN JA PORTTIPAH DAN SÄÄNNÖSTELYN kehittämistä on jatkettu. Sodankylän kunnan aloitteesta vuonna 2006 aloitettiin Loka ja Porttipahdan tekojärvien säännöstelyn kehittämishanke. Hankkeen yhteydessä on laadittu toimenpidesuositukset. Suositukset koskevat kalatalouden kehittämistä, säännöstelykäytäntöä, monikäyttörakenteita, Luirojoen kunnostusta sekä viestintää.

Hankkeessa mukana olevista tahoista Sodankylän kunta, Lapin ELY-keskus, Metsähallitus ja Kemijoki Oy ovat laatineet toimintasuunnitelman, jolla suositusten toteuttamista pyritään edistämään. Kemijoki Oy jatkoi toimintavuonna rantojen raivauksia moninaiskäytön edellytysten parantamiseksi. Tulevina vuosina painopiste säännöstelyn kehittämisessä on kalatalouden kehittämiseen liittyvissä tehtävissä.

VEDEN LAATUA JA KALASTOA seuraamme jatkuvasti viranomaisten hyväksymien suunnitelmien mukaisesti. Tarkkailutulosten mukaan Kemijoen ja Kemijärven veden laatu on hyvä. Loka ja Porttipahdan tekojärvien veden laatu on parantunut altaiden ikääntyessä ja vastaa jo monelta osin pohjoissuomalaisten järvien keskitasoa. Kalojen elohopeapitoisuudet ovat olleet tasaisessa laskussa sekä tekojärvillä että Kitisellä.

YHTEISYMMÄRRYS vaelluskalakantojen elvyttämiseksi eri toimijoiden kesken on entisestään vahvistu-

**OSALLISTUMME
AKTIIVISESTI
VAELLUSKALA-
KÄRKIHANKKEISIIN
YHTEISTYÖSSÄ
VALTAKUNNALLISTEN
JA PAIKALLISTEN
TOIMIJOIDEN KANSSA**

nut. Vaelluskalakantojen palauttamisessa rakennetuihin vesistöihin tarvitaan laaja valikoima toimenpiteitä sopivassa järjestyksessä. Ensinnäkin vahvistettava jokien poikastuotantoalueille leimautuvien vaelluskalojen kantoja, jotta mahdollisia kalateitä varten olisi riittävästi kalakantaa jokiin nousemaan. Kalakantoja vahvistetaan muun muassa emokalojen ylisirroilla alajuoksulta yläjuoksulle, kalanpoikasten tuki-istutuksilla sekä mäti-istutuksilla. Pitkän tähtäimen tavoitteena Kemijoella on luonnonlohen poikastuotannon kohottaminen sellaiselle tasolle, että jokisuulle palaa jatkossa vuosittain merkittävä määrä kutuvalmiita ja nousuhalukkaita emokaloja. Vastavasti Lieksanjoella pyritään elvyttämään järvilohen ja taimenen luontaista elinkiertoa. Näihin vapaaehtoisin tukitoimenpiteisiin käytimme vuonna 2016 yhteensä noin 200 000 euroa.

Kemijoella allekirjoitettiin huhtikuussa sopimus toimenpidesuunnitelman laatimisesta ja ohjaamisesta Kemijoen vesistöalueen vaelluskalakantojen el-

vyttämiseksi. Sopimuskumppanit ovat Kemijoki Oy, PVO-Vesivoima Oy ja Lapin liitto. Ohjausryhmässä ovat lisäksi Metsähallitus, LUKE ja ELY-Keskus. Toimenpidesuunnitelman laatimista koordinoi Lapin liitto ja hankkeen ohjausryhmässä ovat sopimuskumppaneiden lisäksi mukana keskeisten kalastusalueiden edustajat. Tavoitteena on laatia konkreettinen toimenpidesuunnitelma, jolle haetaan rahoitusta hallituksen biotalous ja puhtaat ratkaisut -ohjelman kärkihankevaroista.

Lieksanjoella yhteistyösopimus vaeltavien ja uhanalaisten kalakantojen elvyttämisestä Lieksanjoen reitillä allekirjoitettiin kesäkuussa. Sopimuskumppanit ovat Kemijoki Oy, Lieksan kaupunki, Metsähallitus sekä Pielisen ja Ruunaan kalastusalueet. Lieksanjoella päästiin nopeasti yhteisymmärrykseen käytännön toimenpiteistä sekä niiden rahoituksesta ja työt saatiin käyntiin jo kesällä 2016.

Pitkään valmistellun Auttin kalatien avajaiset pidettiin syyskuussa. Kemijoki Oy maksoi kalatien rakentamiskustannuksista puolet. Olimme edellisvuosien tapaan mukana tukemassa Lohijokiin ry:n PALUU-hankkeen mukaista lohien ylisirtoa Ounasjoelle. Vuonna 2016 Ounasjoelle siirrettiin 943 kpl keskipainoltaan 5,3 kg:n lohia.

KEMIJOKI OY:LLÄ ON SUOMEN kalatalousvelvoitteiden osalta suurin kalojen istutusvelvoite. Kalatalousvelvoitteiden hoitoon käytämme vuosittain omia työ- kustannuksia huomioimatta noin 2,4 miljoonaa euroa. Istutukset tehdään kalatalousviranomaisen hyväksymän suunnitelman mukaisesti. Edellisvuosien tapaan istutusten käytännön toteutuksesta vastasi Kemijoki Oy:n osakkuusyritys Voimalohi Oy. Velvoiteistutukset toteutuivat Kemijoella ja Lieksanjoella määrällisesti ja laadullisesti suunnitelmien mukaises-

ti ja Kemijoella aikaisempina vuosina syntyneitä valettua lohien ja vaellussiihan istutuksissa saatiin kurotta kiinni merkittävästi.

Nahkiaisen osalta saalisvuosi oli edellisen vuoden tapaan ilahduttavan hyvä, mikä oli Isohaarassa toteutettujen onnistuneiden pyynnin kehittämistoimenpiteiden ansiota. Aiempien vuosien ylisirrosta syntyneitä suuria alijäämiä ei kuitenkaan saatu vielä kokonaan katettua.

Kalataloustarkkailussa julkaistiin Kemijoen jokialueen viisivuotisaraportti. Vuosien saatossa toteutetut muutokset kalatalousvelvoitteen hoidossa ovat johtaneet Kemijoen pääuoman voimalaitosalta jo edellisen tarkkailujakson aikana havaittuun kirjolohen ja taimenen kasvaneen saalisosuuden vakiintumiseen nykyisille tasoille. Kirjolohen osuus Kemijoen pääuomasta pyydetystä kokonaissaaliista käsitti reilun neljänneksen. Myös kuhaistutukset ovat alkaneet näkyä yhä enemmän saalismäärissä sekä Kemijoen patoaltailla että Raudanjoen Olkka- ja Jyrhämäjärvellä. Hauki on yleinen saalislaji kaikkialla Kemijoen vesistöissä. Sen osuus oli nyt reilu kolmannes kokonaissaaliista ja saalisosuus kasvoi merkittävimmin.

Vuoden 2016 alusta voimaantulleen kalastusasetuksen mukaisesti leikattiin Voimalohessa kaikki yksivuotiaiden lohien ja meritaimenten rasvaevät. Vuodesta 2017 alkaen kaikki istutettavat lohien ja meritaimen poikaset ovat rasvaevättömiä ja siten eroteltavissa saaliissa.

Vuoden 2017 alusta käynnistyy Kemijoen istutusvelvoitteiden uusi viisivuotiskausi. Sen valmistelusta varten järjestettiin osakaskuntien ja kalastusalueiden kuulemistilaisuudet Kittilässä, Sodankylässä, Savukoskella, Rovaniemellä, Tervolassa ja Kemimaassa. Uusi istutussuunnitelma esitetään kalatalousviranomaisen hyväksyttäväksi alkuvuodesta 2017.

Kuva: Niilo Valkonen/Future Missions Oy

Helikopterisoraistukset Lieksassa

YHTENÄ LIEKSANJOEN vaelluskalakärkihanketöistä rakennettiin syyskuussa katusoraikkaita ja poikasaluita. Luonnonvarakeskus valmisteli ja ohjasi toimenpiteen, jossa halkaisijaltaan 30-90 millistä sora-levitettiin ennalta valittuihin kohtiin jokea Ruunaan alueelle Käpykoskelle. Soraistus oli osa hallituksen biotalous ja puhtaat ratkaisut -ohjelmaa, jonka tavoitteena on vaeltavien ja uhanalaisten kalakantojen elvyttäminen. Ohjelma alkoi vuonna 2016 ja siihen on myönnetty kärkirahoitusta. Ohjelma päättyy vuonna 2018.

Kemijoki Oy:n ympäristöpäällikkö Erkki Huttula on tyytyväinen hyvin sujuneeseen yhteistyöhön. "Vapaaehtoinen vaelluskalatyö konkretisoitui yhdessä tekemisen kautta näin nopealla aikataululla. Se on hieno juttu", Huttula iloitsee.

Lieksan vaelluskalakärkihanketta toteuttavat yhteistyönä Kemijoki Oy, Lieksan kaupunki, Maa- ja metsätalousministeriö, Metsähallitus, Ruunaan ja Pielisen kalastusalueet sekä Luonnonvarakeskus ja Pohjois-Savon ELY-keskus. Helikopterisoraistuksen rahoituksesta vastasi Kemijoki Oy.

**VELVOITETÖIDEN
VAIKUTUS
NÄKYÄ KALAN
SAALISMÄÄRISÄ
USEILLA
JOKIALUEILLA**

UUSI ORGANISAATIO UUSISSA TILOISSA

Kumppanuusmallissa Kemijoki Oy on toiminta-alueellaan merkittävä työllistäjä. Oman henkilöstömme painopiste on puolestaan vesivoiman asiantuntija- ja tilaajatehtävissä. Kemijoki Oy ja kumppanit ovat aktiivisia jokivarren yhteisöjen ja yhteiskunnan jäseniä.

VESIVOIMAN asiantuntija- ja tilaaja-organisaationa toimivalle Kemijoki Oy:lle henkilöstön osaaminen, hyvinvointi ja innostus ovat edellytyksiä vahvan asiantuntijuuden säilyttämiseksi ja kehittämiseksi edelleen. Kehitämme vastuullisia henkilöstökäytäntöjä ja huolehdimme henkilöstömme hyvinvoinnista. Tavoitteemme on hyvinvoiva henkilöstö.

Tarjosimme henkilöstöllemme vuonna 2016 mahdollisuuden Firstbeat-mittaukseen ja hyvinvointiansiintyksiin. Mittaukseen osallistuneet saivat hyödyllistä tietoa omaan terveyteensä ja hyvinvointiinsa liittyvistä asioista.

UUESSA MONITILA-TOIMISTOSSAMME ON PANOSTETTU TIEDONKULKUA HELPOTTAVIIN JA ERGONOMISIIN RATKAISUIHIN

Teimme vuonna 2016 henkilöstöllemme yhteistyössä työterveyshuollon kanssa työhyvinvointikyselyn. Kyselyssä henkilöstö arvioi nykyisen työkykynsä olevan 8,3 (asteikolla 0-10). Edellisvuonna vastaava luku oli 8,2.

Vuoden 2016 alussa henkilöstön määrä oli 40 ja vuoden lopussa 38 henkilöä. Keskimäärin yhtiön palveluksessa vuonna 2016 oli 40 henkilöä. Toimintavuoden aikana eläkkeelle siirtyi viisi henkilöä. Määräaikaisessa työsuhteessa oli viisi harjoittelijaa. Vuoden lopussa määräaikaisessa työsuhteessa oli yksi henkilö.

Vuoden aikana rekrytoitiin yksi henkilö toistaiseksi voimassa olevaan työsuhteeseen vahvistamaan rakennusteknistä osaamisaluetta. Yhden määräaikaisen henkilön työsuhte muutettiin toistaiseksi voimassa olevaksi, kun henkilö valmistui Aalto-yliopiston teknillisen fysiikan ja matematiikan koulutusohjelmasta diplomi-insinööriksi. Tällä toimella vahvistetaan mm. yhtiön hydrologista ja energiatalousosaamista.

Vuoden lopussa henkilöstöstä miehiä oli 34 ja naisia neljä. Kokoaikaisessa työsuhteessa oli 36 ja osa-aikaisessa kaksi henkilöä. Henkilöstön keski-ikä oli 51 vuotta.

TASA-ARVOTYÖLLÄ on Kemijoki Oy:ssä pitkät perinteet. Ensimmäinen tasa-arvosuunnitelma tehtiin jo 1996. Suunnitelma on päivitetty toimintavuoden aikana ja siihen on yhdistetty yhdenvertaisuutta määrittävät asiat. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman seurannasta vastaa työsuojelutoimikunta. Työsuojelutoimikunta raportoi havainnoistaan vuosittain johtoryhmälle.

Yksilön kunnioittaminen, tasa-arvoisuus ja oikeudenmukaisuus ohjaavat toimintaamme. Haluamme aktiivisesti edistää yhdenvertaisuutta kaikessa toiminnassamme siten, että se tapahtuu luonnollisena osana jokapäiväistä johtamista. Emme aseta kehtään eriarvoiseen asemaan rekrytoinnissa, palkkauksessa, henkilöstön kehittämisessä tai urakehityksessä iän, sukupuolen, alkuperän, kansalaisuuden, kielien, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteen, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän tekijän perusteella.

Organisaatiomuutoksen yhteydessä 1.7.2016 perustettiin uusia toimia. Päivystäjien tehtävänä on toimia joen käytössä Fortumin valvomon tukena sekä huolehtia osakaskirjauksista ja reservikaupasta. Päi-

**KUNNIOITTAMINEN,
TASA-ARVOISUUS
JA OIKEUDEN-
MUKAISUUS
OHJAAVAT
TOIMINTAAMME**

vystäjien roolissa keskeistä on myös paikallisten ha-
vaintojen tekeminen toimintaympäristöstä. Alueor-
ganisaatio ja aluepäällikkötoimet perustettiin edis-
tämään paikallista sidosryhmätoimintaa. Uusien toi-
mien osalta perehdyttäminen on ollut vilkasta ja jat-
kuu edelleen.

Osaamisen kehittämiseksi järjestimme vuoden
aikana muun muassa kilpailuoikeudellista koulu-
tusta, viestintäkoulutusta sekä koulutusta yritys-
vastuun sisällöistä. Henkilöstöstä suurin osa suo-
ritti työturvallisuuskorttikoulutuksen. Valvomo-
toiminnan muutoksen yhteydessä luodun Kemijo-
ki-lisenssin suorittivat Kemijoki Oy:n päivystäjät ja
Fortumin vesivoimaoperaattorit. Vuonna 2016 kou-
lutuskustannukset ilman palkkakustannuksia oli-
vat 59 104 euroa.

Työhyvinvointiohjelman tavoitteena on ylläpi-
tää henkilöstön työterveyttä ja toimintakykyä sekä
vähentää sairauspoissaoloja. Henkilöstön urheilu- ja
virkistystoiminnan tukemista jatkettiin edelleen hen-
kilöstön hyvinvoinnin edistämiseksi. Järjestimme ko-
ko henkilöstölle yhteisiä info- ja keskustelutilaisuuksia.
Yhteisöllisyyden parantamiseksi järjestimme ke-
säjuhlat yhdessä kumppaneiden kanssa.

Vuoden lopussa muutimme uuteen monitilatoim-
istoon, jossa on panostettu erityisesti tiedonkulkua
helpottaviin ja ergonomisiin ratkaisuihin. Tarve yk-
sintyöskentelyyn ja virkistymiseen on myös huomioi-
tu uusissa tiloissa.

Lakisääteisen ennaltaehkäisevän työterveyshuol-
lon lisäksi henkilöstö saa yleislääkäritasoisista sairaan-
hoitoa sekä työfysioterapeuttin ja -psykologin pal-
veluja. Käytössämme on koko henkilöstöä koskeva

sairauskuluvakuutuksen henkilöstön työterveyden
edistämiseksi. Vakuutuksen tarkoitus on mahdollis-
taa henkilöstölle sairaustapauksessa laadukkaat hoi-
dot ja vähentää mahdollisia työkyvyttömyydestä joh-
tuvia poissaoloja.

Henkilöstön sairauspoissaolojen määrä vuonna
2016 oli 2,7 prosenttia säännöllisestä teoreettisesta
työajasta. Myös vuonna 2015 vastaava luku oli 2,7.

TYÖTURVALLISUUS ON KESKEISELLÄ SIJALLA yh-
teistyössä kumppaneiden kanssa, ja parhaita käy-
töntöjä jakamalla kumppaneilla on mahdolli-
suus oppia toisistaan. Tavoitteenamme on saavut-
taa tapaturmaton työyhteisö. Kemijoki Oy:n omille
työntekijöille ei vuonna 2016 sattunut tapaturmia.
Vuonna 2016 Kemijoki Oy:n kumppaneiden yhtiöl-
le tekemissä töissä sattui yhteensä kaksi tapatur-
maa, joista ei aiheutunut sairauspoissaoloja. Tämä
vastaa tapaturmataajuusluku 0. Vuonna 2015 ta-
paturmataajuusluku energiateollisuudessa oli kes-
kimäärin 9,2.

Vuonna 2016 julkistimme Tapamme toimia -pe-
riaatteet. Ne määrittelevät yleiset toimintatavat, joi-
den mukaan kohtelemme toisiaamme ja harjoitamme
liiketoimintaamme. Periaatteet ovat arjen työväline
ja harkinnan apu kaikille Kemijoki Oy:n työntekijöil-
le. Yhteinen tavoitteemme on ehkäistä ennalta ti-
lanteet, jotka voisivat johtaa väärinkäytöksiin. Odo-
tamme myös palvelusopimuskumppaneidemme ja
muiden kanssamme työskentelevien noudattavan
Tapamme toimia -periaatteitamme kaikissa Kemijo-
ki Oy:tä koskevissa toiminnoissa.

Samassa yhteydessä otimme käyttöön ilmoitus-

TUNNUSLUKUJA 2012-2016

VUONNA	2012	2013	2014	2015	2016
Henkilöstön määrä, keskimäärin	224	218	78	44	40
Sairauspoissaolo %	4,7	3,7	5,6	2,7	2,7
Tapaturmataajuus	6	12	0	0	0
Sukupuolijakauma, %, N/M	20/80	20/80	13/87	11/89	11/89
Keski-ikä vuosina	51	50	53	52	51
Työsuhteen pituus vuosina	23,0	23,0	25,4	22	23

kanavan Tapamme toimia -periaatteiden vastaises-
ta toiminnasta ilmoittamiseen. Tapamme toimia -pe-
riaatteet ja ilmoituskanavamenettely on käyty läpi
oman ja kumppaneiden henkilöstön kanssa.

KEMIJOKI OY:N ELÄKESÄÄTIÖN eläkevastuiden ko-
konaismäärä 31.12.2016 oli 19 643 600 euroa. Maksus-
sa olevia eläkeitä oli vuoden lopussa voimassa 343
henkilölle. Eläkesäätiö on A-eläkesäätiö, joka on sul-
jettu 31.12.1991.

**TAPAMME TOIMIA
-PERIAATTEET OVAT
ARJEN TYÖVÄLINE
JA APU KAIKILLE
KEMIJOKI OY:N
TYÖNTEKIJÖILLE**

**KEMIJOKI OY:N
OMILLE
TYÖNTEKIJÖILLE
EI SATTUNUT
TAPATURMIA
VUONNA 2016**

MUKANA JOKIVARSIEN ELÄMÄSSÄ

KEMIJOKI OY TOIMII maantieteellisesti laajalla alueella ja toimintamme koskettaa suurta joukkoa sidosryhmiä. Vesivoiman tuotanto on aihepiiri, joka kiinnostaa ja herättää näkemyksiä. Paikallisyhteisöjen luottamus ja paikallinen sidosryhmätyö ovat Kemijoki Oy:n vastuullisuudessa tärkeitä.

Tiivis yhteydenpito sidosryhmien kanssa sekä sidosryhmäviestintä ja -informaatio ovat olennainen osa vastuullista toimintaa. Haluamme olla jatkuvasi tietoisia siitä, millaisia odotuksia Kemijoki Oy:n ja kumppaneiden toimintaan kohdistuu toiminta-alueilla ja laajemmin Suomessa. Kemijoki Oy osallistuu myös paikallisiin hankkeisiin tukemisen periaatteiden mukaisesti.

SIDOSRYHMIÄ OVAT osakkaiden ja henkilöstön lisäksi kumppanit, toiminta-alueen asukkaat, poliittiset päättäjät, viranomaiset, osakaskunnat ja kalastusalueet, media ja suuri yleisö, koululaiset ja opiskelijat, tutkimuslaitokset, oppilaitokset, energia-alan järjestöt sekä alihankkijat ja rahoittajat.

AJANKOHTAISISTA ASIOISTA informoimme sidosryhmätapaamisissa, joita järjestimme kuntien ja muiden yhteisöjen edustajille. Valvomotoiminnan muutoksesta ja ajankohtaisista aiheista järjestettiin toimintavuonna noin 60 tapaamista keskeisimpien sidosryhmien kanssa.

TIEDUSTELUJA tuli sekä verkkosivujen palautekanavan kautta että suullisina yhteydenottoina. Kemijoki Oy:lle, vesivoiman tuottajana, on tärkeää vastata kaiken tyyppisiin yhteydenottoihin ja saada niistä oppi toiminnan kehittämiseen. Suurin osa tiedusteluista liittyi kiinteistöasioihin ja päivittäiseen joenkäyttöön. Ihmiset kysyivät esimerkiksi, kuinka kalastus ja muu joella liikkuminen kannattaa ajoittaa suhteessa joen kulloiseenkin virtaamaan.

SIDOSRYHMÄPALAUTTEEN käsittelyä kehittääksemme entistä tehokkaammaksi, otimme käyttöön uuden palautteenhallintajärjestelmän. Uuden järjestelmän avulla haluamme varmistaa, että reagoimme annettuun palautteeseen entistä nopeammin.

Valvomotoiminnan siirryttyä Fortumin vesivoimavalvomoon myös siellä vastaanotetaan sidosryhmäpalautteita. Osa palautteista operaattori voi an-

**UUSI PALAUTE-
JÄRJESTELMÄ
NOPEUTTA
REAGOINTIAMME
ENTISESTÄÄN**

taa välittömän vastauksen. Mikäli kysely vaatii jatko-toimenpiteitä, operaattori ohjaa palautteen Kemijoki Oy:n päivystäjälle, joka vastaa jatkokäsittelystä. Vastaavaa periaatetta sovelletaan myös muiden kumppaneiden kanssa. Sidosryhmäasioissa päivystys tekee tiivistä yhteistyötä valvomotoinnasta sekä voimalaitosten käytöstä, kunnossapidosta ja ympäristötoistista vastaavien kumppaneiden sekä oman alueorganisaation kanssa.

YHDISTYKSISSÄ VAIKUTTAMINEN on merkittävää sidosryhmäyhteistyötä. Kemijoki Oy toimii aktiivisesti Energiategollisuus ry:ssä. Yhtiöllä on edustajat vesivoimatoimikunnassa, ympäristötoimikunnassa, ympäristöpoolissa sekä vesivoiman viestinnän kehittämisyöryryhmässä. Olemme yritysvastuuverkosto FIBS:in (Finnish Business & Society) jäsen. Toimimme aktiivisesti Lapin energia-alan klusterissa sekä Lapin luonto- ja ympäristökasvatuksen yhteistyöryhmässä.

Kansainvälistä yhteistyötä teemme osallistumalla jäsenenä IHA:n (International Hydropower Association), ICOLD:n (International Commission on Large Dams) ja IEA:n (International Energy Agency) toimintaan. IEA:n vesivoimasopimuksen hallintokomiteassa (Executive Committee) Suomen edustaja on Kemijoki Oy:stä. Olemme mukana myös IEA:n vesivoimasopimuksen kasviuonekaasutaseita sekä vaelluskala-asioita koskevissa tutkimushankkeissa.

YHTEISÖJÄ, joissa toimimme tai joiden jäseniä olemme, ovat Suurpadot Suomen osasto ry, Voima-talouspoolin Pohjois-Suomen voima-alue, Laatu-keskus, Lapin kauppakamari, VGB Power Tech e.v. ja International Council on Large Electric Systems (CIGRE). Vuonna 2016 liityimme jäseneksi World Energy Council Finland -yhdistykseen, joka on energia-alan asiantuntijafoorumi.

VIERAILIJOITA Kemijoki Oy:n voimalaitoksilla kävi yli tuhat tutustumassa vesivoimalaitosten toimintaan. Vierailijoista suurin osa oli koululaisia.

VIESTIMME vuoden aikana aktiivisesti. Kaikki tapahtumat ja ajankohtaiset asiat uutisoitiin verkkosivuillemme. Julkaisimme vuoden aikana 90 verkkouutista tai tiedotetta. Uutiskirje Lieke ilmestyi 10 kertaa. Sosiaalisen median kanavista käytämme Twitteriä.

TUKITOIMINNAN periaatteidemme mukaisesti tukemme on ensisijaisesti yhdessä tekemistä ja paikallisuutta Kemi-, Lieksan- ja Kymijoella. Yhteistyö jokivarren ja muiden yhteisöjen kanssa on keskeistä Kemijoki Oy:lle. Osallistumisemme muodot vaihtelevat asiantuntija-avusta taloudelliseen tukeen. Keskitämme huolellisesti valittuihin kumppanuuksiin. Tavoitteenamme on, että yhteistyö hyödyttää monia osapuolia sekä toiminta-alueitamme ja suomalaista yhteiskuntaa laajemmin. Haluamme edis-

tää osallisuutta ja elämän laatua, luonnonvarojen kestävää käyttöä sekä työtä ja toimeentuloa synnyttäviä ideoita.

Merkittävä osa tukivaroistamme kohdistui erityisesti lasten liikunta- ja muuhun harrastustoimintaan sekä paikallisiin kulttuuri- ja urheilutapahtumiin.

PITKÄAIKAINEN YHTEISTYÖ koulujen, oppilaitosten ja korkeakoulujen kanssa jatkui. Esimerkiksi Muurolan peruskoulun kaikki 7.-9. luokkalaiset tustustuivat Petäjäskosken voimalaitokseen ja kuulivat asiantuntijaesityksiä vesivoimasta. Asiantuntijamme vierailivat myös oppilaitoksissa pitämässä esityksiä fysiikan, matematiikan ja biologian oppitunneilla. Kemijoki Oy:stä tehtiin neljä opinnäytetyötä: Aalto-yliopistoon liittyen systeemi- ja operaatiotutkimukseen, Tampereen yliopistoon liittyen yhtiön sidosryhmäsuhteisiin, Lapin ammattikorkeakouluun liittyen sidosryhmäpalautejärjestelmän kehittämiseen ja Lapin yliopistoon liittyen yhtiön järjestämään Minun jokeni -luovuuskilpailuun.

YHTEISTYÖSSÄ SAMISOSTER RY:N kanssa haimme rahoitusta Sodankylän Vuotson alueen ”MOKTA -innolla mukana” -kehittämishankkeelle. Hankkeen tarkoitus on edistää saamelaiskulttuuria ja vahvistaa saamelaisen vähemmistöryhmän yhdenvertaisuutta yhteiskunnassa. Hanke keskittyy erityisesti ikääntyvien ihmisten hyvinvoinnin tukemiseen.

Kymijoki voimaantumisen lähteenä

KEMIJOKI OY:N VOIMALAITOSTEN VIERESSÄ

Anjalassa toimii valtakunnallinen leirikeskus, Nuorisokeskus Anjala. Nuorisokeskus hyödyntää Kymijokea monipuolisesti: leirikouluilaisille järjestetään melontaa Kymijoella Ankkapurhan voimalaitosten alapuolella. Kalat sekä veden ja rannan pieneliöt tulevat myös tutuiksi leirikouluohjelmissa.

Nuorisokeskus panostaa lasten ja nuorten sosiaaliseen vahvistamiseen ja yhteishengen ja ryhmätoiminnan parantamiseen. Yksi toiminnan muodoista on Nuotta-valmennus, leirimuotoinen sosiaalisen vahvistamisen intensiivivalmennus ilman työ- ja koulutuspaikkaa oleville nuorille ja heidän ohjaajilleen. Valmennuksen rahoitus oli katkella vuonna 2016, mutta alueen yritysten, mukaan lukien Kemijoki Oy:n tuella toiminta ja valmennus sai jatkoa.

Melonta on tärkeä retkeilymuoto Nuotta-nuorille. Joen voimakas virta antaa nuorille onnistumisen kokemuksia, kun kokemus karttuu ja kanootti alkaa kulkea hallitusti. Nuorten kommentit valmennuksesta kertovat, että sosiaalinen vahvistaminen kannattaa ja auttaa nuoria löytämään oman polkunsa työelämään ja takaisin yhteiskuntaan.

TUEMME ALUEELLISTA HYVINVOINTIA

Taloudellinen päätavoittemme on kustannustehokkuus. Olemme merkittävä kiinteistöveron maksaja. Vuonna 2016 maksoimme kiinteistöveroa yhteensä noin 19,2 miljoonaa euroa, joka jakaantui usealle kunnalle.

KEMIJOKI OY ON niin sanottu Mankala-yhtiö. Tämä tarkoittaa, että yhtiö tuottaa sähköä osakkailleen omakustannushintaan eikä yhtiön tavoitteena ole tuottaa voittoa. Sähkömarkkinoiden tasapainoiseen toimivuuteen vaikutamme taajusreservien kaupankäynnillä, sekä varmistamalla tietojen luottamuksellisuuden ja noudattamalla kilpailuoikeudellisia periaatteita.

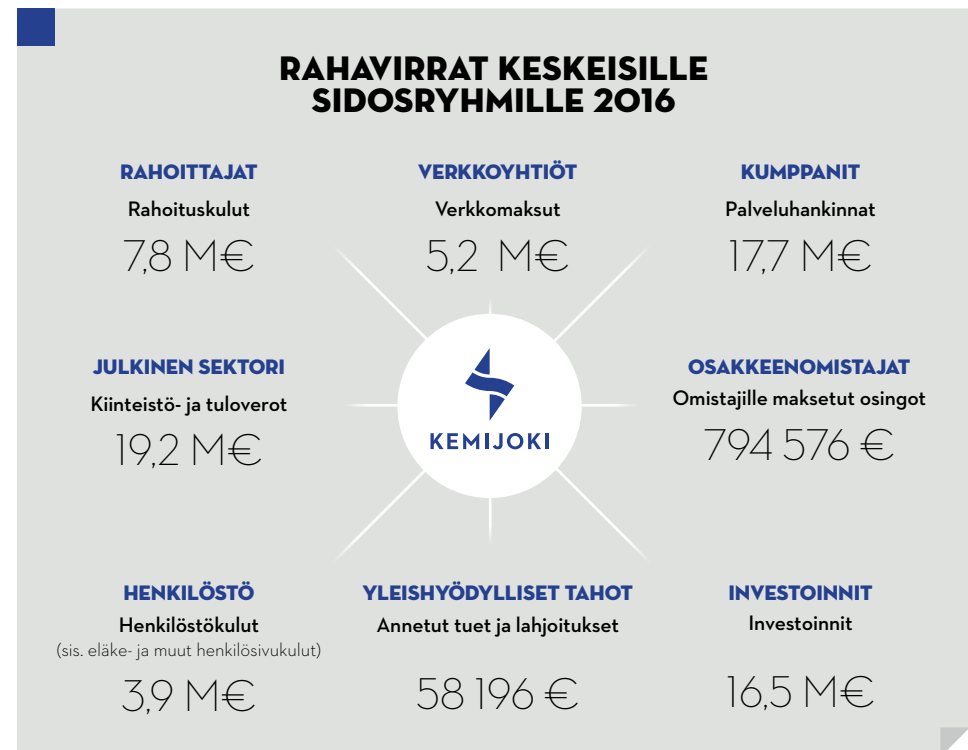
KEMIJOKI OY ON PAIKALLISESTI MERKITTÄVÄ KIINTEISTÖVEROJEN MAKSAJA. Kiinteistövero on Kemijoki Oy:n merkittävin taloudellisen lisäarvon tuottaja alueellisesti. Vuonna 2016 maksoimme kiinteistöveroa 19,2 miljoonaa euroa. Eniten kiinteistöveroa, 8,8 miljoonaa euroa, maksettiin Rovaniemen kaupungille. Yhtiön maksaman kiinteistöveron osuus yhden kunnan kiinteistöverokertymästä oli merkittävin Tervolassa. Tervolan kunnalle kiinteistöveroa maksettiin yli 2,0 miljoonaa euroa, joka muodostaa 75 prosenttia kunnan kiinteistöverokertymästä, joka oli 2,7 miljoonaa euroa vuonna 2016.

TOIMINTAMALLIMME JOHDOSTA ostamme merkittävän osan toiminnoistamme palveluina kumppaneiltamme. Vuonna 2016 ostimme kumppaneiltamme palveluita 17,7 miljoonalla. Toimintamallim-

me myös luo työllisyyttä toiminta-alueellamme. Edistämme alueellisesti taloudellista aktiivisuutta ja työllisyyttä sekä tuemme paikallisia hankkeita. Tuemme on yhdessä tekemistä ja paikallisuutta osallistumismuotojen vaihdellessa asiantuntija-avusta taloudelliseen tukeen. Vuonna 2016 annoimme tukia ja lahjoituksia paikallisiin hankkeisiin 58 196 euroa. Lapin yliopistoa tuimme 30 000 eurolla. Lisätietoa tukemistamme paikallisista hankkeista ihmiset ja yhteisöt -osiossa.

Valmiussuunnittelulla huolehdimme tärkeästä roolistamme huoltovarmuuden ylläpidossa. Vuonna 2016 investoimme 16,5 miljoonaa euroa voimalaitosten peruskorjauksiin, uomanparannushankkeisiin sekä uuteen vesivoimahankkeeseen. Investoinneilla varmistamme voimalaitosten pitkäaikaisen toimintakyvyn, korkean käytettävyyden sekä henkilö-, ympäristö- ja laiteturvallisuuden.

KEMIJOKI OY:LLA ON VESIVOIMAOSAKKEITA ja ra-
haosakkeita. Vesivoimaosakkaat ostavat Kemijoki Oy:n tuottaman sähkön samassa suhteessa kuin omistavat vesivoimaosakkeita. Tuotetusta sähköstä vesivoimaosakkailta veloitetaan osakassähkön hinta, joka muodostaa pääosan yhtiön liikevaihdesta. Osakassähkön hinnalla katetaan yhtiön toiminnan ja ra-

hoituksen kulut. Suurin vesivoimaosakkeiden omistaja on Fortum Power and Heat Oy 63,79 prosentin osuudella. Fortum saa suurimman osan Kemijoki Oy:n tuottamasta sähköstä vastaten samalla suurimalta osin yhtiön kuluista.

Kemijoki Oy:llä on myös rahaosakkeita, jotka oikeuttavat osakkeenomistajan yhtiöjärjestyksessä määriteltyyn osinkoon. Vuoden 2016 osalta Kemijoki Oy maksoi osinkoja yhtiöjärjestyksen mukaisesti 794 576 euroa. Suurimmalle rahaosakkeiden omistajalle Suomen valtiolle Kemijoki Oy maksoi vuoden 2016 osalta osinkoa 416 131 euroa. Suomen valtiolla on 52,37 prosenttia Kemijoki Oy:n rahaosakkeista ja koko osake-pääomasta 50,1 prosenttia.

Noudatamme veroraportoinnissa Valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosaston 1.10.2014 toimittamaa ohjeistusta enemmistöomisteisille yhtiöille.

KEMIJOKI OY MAKSAA VEROJA ainoastaan Suomessa. Kansainvälistä toimintaa tai omistuksia ulkomailta yhtiöllä ei ole. Olennaisin yhtiön veroista on kiinteistövero, jonka euromäärä oli vuonna 2016 yhteensä 19,2 miljoonaa euroa. Kiinteistöveroista merkittävoin osa maksetaan voimalaitosten kiinteistöverona laitosten sijaintikunnille.

Kemijoki Oy on keskinäinen yhtiö ja toimii ns. Mankala-periaatteella. Yhtiön vesivoimaosakkeiden omistajat saavat tuotetun energian omakustannushintaan ja verotettava tulos siirtyy täten näiden omistajien tilin päätöksen verotettavaksi tuloksi siinä suhteessa kuin omistajat ovat myyneet sähkön markkinoille. Kemijoki Oy tekee verotettavaa tuloa vain osingonjaon vaatiman tulon verran.

KEMIJOKI OY:N MAKSAMAT KIINTEISTÖVEROT KUNNITTAIN 2016

	Kemijoki Oy:n maksamat kiinteistöverot €	Kunnan koko kiinteistöverotuotto 2016 (maksuunpantu) €	Kemijoki Oy:n osuus kunnan kiinteistöveroista %
Rovaniemi	8 770 304,06	30 613 860,00	28,6 %
Sodankylä	3 299 259,40	6 857 017,00	48,1 %
Tervola	2 003 604,19	2 657 806,00	75,4 %
Kemijärvi	1 664 188,47	4 094 238,00	40,6 %
Keminmaa	1 570 347,70	3 867 840,00	40,6 %
Pelkosenniemi	961 214,02	1 546 845,00	62,1 %
Lieksa	525 284,67	2 955 925,00	17,8 %
Kouvola	409 287,46	28 440 430,00	1,4 %
muut	15 721,64		
Yht.	19 219 211,61	81 033 961	

KEMIJOKI OY:N OSAKKAAT JA OSAKKEIDEN JAKAUTUMINEN

Osakkaat	Vesivoimaosakkeet %	Rahaosakkeet %	Koko osakepääoma %
Suomen valtio	0,00	52,37	50,10
Fortum Power and Heat Oy	63,79	26,6	28,27
Lapin Sähkövoima Oy	10,62	11,16	11,13
UPM Energy Oy	19,0	6,81	7,33
Helen Oy	3,91	1,50	1,60
Ounastuotanto Oy	1,64	0,95	0,98
Napapiirin Energia ja Vesi Oy	1,04	0,56	0,58

Kuva: Jenna Määränen

Talous ja ympäristö lyövät kättä, kun yhteistyö toimii

KEMIJOKI OY OMISTAA kaksi voimalaitosta Lieksanjoella. Alue on arvostettu luontomatkailukohde, jonka sydämenä ovat vesistöt. Lieksan kaupunginjohtaja Jarkko Määttänen on itsekin innokas joen käyttäjä.

"Kemijoki Oy:llä on selvästi voimakas tahto varmistaa, että vesivoimaa tuotetaan jatkossakin ympäristön ehdoilla. Kesäkuussa allekirjoitimme sopimuksen yhteistyöstä vaelluskalatilanteen parantamiseksi. Toimiva yhteistyö turvaa sekä ympäristön, talouden että energiantuotannon intressit. Tästä on hyvä jatkaa yhteistyötä."

Lieksassa vesivoima on uusiutuvaa lähienienergiaa. Samalla vesivoima tuottaa merkittäviä verotuloja.

"Kiinteistö- ja yhteisöverojen tuotto on merkittävä. Olemme myös iloisia siitä, että Kemijoki Oy investoi Lieksanjoen voimalaitoksiin.

VEROJALANJÄLKISELYTYS

Tilikaudelta maksettavat välittömät verot	2016	2015
Tuloverot	0,054	0,097
Työnantajamaksut	0,727	0,702
Kiinteistöverot	19,219	17,929
Muut verot	0,000	0,000
Tilikaudelta maksettavat välilliset verot		
Valmisteverot	1,323	1,320
Tilikaudelta tilittettävät verot		
Palkkaverot	1,337	1,462
Alv myynnit	13,475	12,505
Alv hankinnat	8,596	7,512

RAHAVIRRAAT KESKEISILLE SIDOSRYHMILLE (€) 2012-2016

	2012	2013	2014	2015	2016
Kiinteistöverot	17 211 960	17 241 435	18 138 025	17 929 374	19 219 212
Tuet ja lahjoitukset	42 728	51 258	40 656	146 799	58 195
Osingot	654 299	654 299	654 299	794 576	794 576
Investoinnit	11 817 766	12 594 464	14 394 020	33 309 947	16 455 327
Yhteensä	29 726 753	30 541 456	33 227 000	52 180 696	36 527 311

**VUONNA 2016
INVESTOINTIMME
OLIVAT 16,5
MILJOONAA
EUROA**

YHTIÖN AVAINTUNNUSLUVUT 2016

Liikevaihto	43,5 MEUR
Liiketoiminnan muut tuotot	11,6 MEUR
Liiketoiminnan kulut pl. kiinteistövero	41,2 MEUR
Kiinteistövero	19,2 MEUR
Henkilöstölle maksetut palkat ja palkkiot (sisältäen eläke- ja henkilöstösivukulut)	3,9 MEUR
Tilikauden tulos	0,8 MEUR
Taseen loppusumma	477 MEUR
Bruttoinvestoinnit	16,5 MEUR
Tutkimus- ja kehitystoiminta	0,2 MEUR
Omavaraisuusaste	14,30 %

KEMIJOKI OY:N HALLINTO 31.12.2016

Olemme sitoutuneet toiminnassamme hyvään hallintotapaan ja lainsäädännön noudattamiseen.

KEMIJOKI OY:N hallinto- ja toimielimet ovat yhtiökokous, hallintoneuvosto, hallitus, toimitusjohtaja ja johtoryhmä.

YHTIÖKOKOUS

Kemijoki Oy:n ylintä päätöksentekovaltaa käyttää yhtiökokous. Varsinainen yhtiökokous pidetään vuosittain kesäkuun loppuun mennessä Rovaniemellä tai Helsingissä. Varsinainen yhtiökokous päättää osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaan sille kuuluvista asioista.

HALLINTONEUVOSTO

Kemijoki Oy:n yhtiöjärjestyksen mukaan hallintoneuvoston keskeisin tehtävä on valvoa hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa yhtiön hallintoa sekä antaa hallitukselle ohjeita laajakantoisissa tai periaatteellisesti tärkeissä asioissa.

HALLINTONEUVOSTON KOKOONPANO

Puheenjohtaja:

WILLE RYDMAN, kansanedustaja

Varapuheenjohtaja

SARI ESSAYAH, kansanedustaja

Jäsenet:

HILKKA HALONEN, toimitusjohtaja

ESA HYVÄRINEN, johtaja

HENNA KUPSALA, maanviljelijä

MIKKO KÄRNÄ, kansanedustaja

MARKUS LOHI, kansanedustaja

JUHA MÄKELÄ, lakiasiaintojohtaja

TATU RAUHAMÄKI, toimitusjohtaja

ANNE SÄRKILÄHTI, johtaja

HALLITUS

Kemijoki Oy:n hallitus vastaa yhtiön hallinnosta ja toiminnan järjestämisestä lainsäädännön, yhtiöjärjestyksen ja yhtiökokouksen antamien ohjeiden mukaisesti. Kemijoki Oy:n hallitus valitsee toimitusjohtajan.

MATTI RUOTSALA

Hallituksen puheenjohtaja

Diplomi-insinööri, s. 1956

Hallituksen puheenjohtaja vuodesta 2008

Päätoimi

Varatoimitusjohtaja, Fortum Oy

Keskeinen työkokemus

Johtotehtäviä Fortum-konsernissa

KCI Konecranes Oyj, operatiivinen johtaja

Oy Valtra Ab, toimitusjohtaja

AGCO Corporation, Vice President

Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät

PKC Group Oyj, hallituksen puheenjohtaja

Componenta Oyj, hallituksen puheenjohtaja

Fortum Power and Heat Oy, hallituksen puheenjohtaja

Teollisuuden Voima Oyj, hallituksen puheenjohtaja

Oy Halton Group Ltd, hallituksen jäsen

TAPIO KORPEINEN

Hallituksen varapuheenjohtaja

Diplomi-insinööri, MBA, s. 1963

Hallituksen jäsen vuodesta 2008

Päätoimi

Talous- ja rahoitusjohtaja, UPM-Kymmene Oyj sekä johtaja,

UPM Energy Oy

Keskeinen työkokemus

UPM-Kymmene Oyj, Energia ja sellu -liiketoimintaryhmä,

vastaava johtaja

UPM-Kymmene Oyj, strategia ja yritysjärjestelyt

Jaakko Pöyry Oy, liikkeenjohdon konsultoinnin

johtotehtävät

Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät

Pohjolan Voima Oy, hallituksen puheenjohtaja

Teollisuuden Voima Oyj, hallituksen jäsen

Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma, hallintoneuvoston jäsen

RISTO ANDSTEN

Diplomi-insinööri, s. 1961

Hallituksen jäsen vuodesta 2007

Päätoimi

Johtaja, Fortum Power and Heat Oy

Keskeinen työkokemus

Fortum Power and Heat Oy, ydinvoimaosakkuusyhtiöiden

johtotehtävät

Fortum Power and Heat Oy, vesivoimalaitosten

johtotehtävät

Fortum Power and Heat Oy, lämpövoimatuotannon johtaja

Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät

Forsmark Kraftgrupp AB, hallituksen varapuheenjohtaja

Oskarshamn Kraftgrupp AB, hallituksen varapuheenjohtaja

ELINA ENGMAN

Diplomi-insinööri, s. 1970

Hallituksen jäsen vuodesta 2013

Päätoimi

Toimitusjohtaja, Pilothouse Advisory Oy

Keskeinen työkokemus

Voimaosakeyhtiö SF, President and CEO

Kemira Oyj, Vice President, Energy

Framatome ANP GmbH (Areva), General Representative

Siemens Oy, energialiiketoiminnan johtotehtävät

Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät

Aurora Infrastructure Oy, hallituksen puheenjohtaja

TAPIO JALONEN

Diplomi-insinööri, s. 1958

Hallituksen jäsen vuodesta 2009

Päätoimi

Toimitusjohtaja, Rovakaira Oy ja Ounastuotanto Oy

Keskeinen työkokemus

Maakunnallisen sähköyhtiön sähkön hankintaan, jakeluun,

myyntiin ja hallintoon liittyvät johtotehtävät

Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät

Lapin Sähkövoima Oy, hallituksen puheenjohtaja

Energiapolar Oy, hallituksen puheenjohtaja

Energiateollisuus ry, hallituksen varapuheenjohtaja

Kymppivoima Oy, hallituksen jäsen

Rovakaira Oy:n osakkuusyhtiöiden hallitusten jäsenyyksiä

PEKKA MANNINEN

Diplomi-insinööri, s. 1954

Hallituksen jäsen vuodesta 2012

Päätoimi

Toimitusjohtaja, Helen Oy ja toimitusjohtaja, Oy Mankala Ab

Keskeinen työkokemus

Helen Oy (ent. Helsingin Energia), johtajatehtävät

Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät

Teollisuuden Voima Oyj, hallituksen jäsen

EPV Energia Oy, hallituksen jäsen

Voimapiha Oy, hallituksen jäsen

Suomen Hyötytuuli Oy, hallituksen jäsen

Pääkaupunkiseudun Smart & Clean -säätiön hallituksen

jäsen

Suomen Merituuli Oy, hallituksen puheenjohtaja

Suomen Energia-Urakointi Oy:n hallituksen puheenjohtaja

Helen-yhtiöiden hallitusjäsenyyksiä

JUKKA OHTOLA

KTM, CEFA, s. 1967

Hallituksen jäsen vuodesta 2014

Päätoimi

Neuvotteleva virkamies, Valtioneuvoston kanslia,

Omistajaohjausosasto

Keskeinen työkokemus

Kauppa- ja teollisuusministeriö, Omistajapolitiikan yksikkö,

ylitarkastaja

Rahoitusalan tehtäviä

Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät

Meritaito Oy, hallituksen jäsen

TILINTARKASTAJA

KHT-yhteisö KPMG Oy Ab,

vastuunalaisena tilintarkastajana

KHT Pekka Alatalo vuodesta 2016 alkaen

JOHTORYHMÄ

Toimitusjohtajan tehtävänä on hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Johtoryhmä avustaa toimitusjohtajaa yhtiön hallinnon hoitamisessa ja strategian toteuttamisessa.

JOHTORYHMÄN KOKOONPANO

TUOMAS TIMONEN

Toimitusjohtaja, diplomi-insinööri, s. 1965
Yhtiön palveluksessa vuodesta 2013

Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät

Voimalohi Oy, hallituksen puheenjohtaja
Kemijoki Oy:n eläkesäätiö, hallituksen puheenjohtaja
Fingrid Oy:n neuvottelukunta, jäsen

JANNE ALA

Johtaja, diplomi-insinööri, s. 1968
Yhtiön palveluksessa vuodesta 1996
Vesivoima ja reservit

ISMO HEIKKILÄ

Johtaja, insinööri, s. 1965
Yhtiön palveluksessa vuodesta 1993
Toimintaedellytykset ja omaisuuden hallinta

Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät

Fingrid Oy:n Verkkotoimikunta, jäsen

HEIKKI KUSMIN

Johtaja, insinööri, s. 1961
Yhtiön palveluksessa vuodesta 1989
Käytettävyyt

JANI OLLILA

Talousjohtaja, kauppatieteiden maisteri, s. 1972
Yhtiön palveluksessa vuodesta 2009

Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät

Kemijoki Oy:n eläkesäätiön asiamies

TIMO TORVINEN

Johtaja, diplomi-insinööri, s. 1965
Yhtiön palveluksessa vuodesta 1991
Strategiset investoinnit

Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät

Energiateollisuus ry:n Vesivoimatoimikunta, jäsen
Kemijoki Oy:n eläkesäätiö, hallituksen jäsen

TARJA ZITTING-HUTTULA

Johtaja, filosofian maisteri, s. 1962
Yhtiön palveluksessa vuodesta 1986
Yritysvastuu

Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät

Kemijoki Oy:n eläkesäätiö, hallituksen jäsen
Rovaniemen Työterveys ry, hallituksen varapuheenjohtaja
Lapin energia-alan klusteri, puheenjohtaja

Tuomas Timonen

Janne Ala

Ismo Heikkilä

Heikki Kusmin

Jani Ollila

Timo Torvinen

Tarja Zitting-Huttula

SISÄLLYSLUETTELO

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS	35
KEMIJOKI OY:N TILINPÄÄTÖS	38
Emoyhtiön tuloslaskelma	39
Emoyhtiön tase	39
Emoyhtiön rahoituslaskelma	40
Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet	41
Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot	42
Hallituksen voitonjakoehdotus	49
Tilinpäätösmerkintä	49
Tilintarkastuskertomus	50
Hallintoneuvoston lausunto	51

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

Kemijoki Oy on Mankala-yhtiö. Kemijoki Oy:n tarkoitus on tuottaa sähköä osakkailleen omakustannushintaan kustannustehokkaasti. Yhtiöstä ja sen toiminnasta on vuodelta 2016 laadittu vuosikertomus, johon sisältyy hallituksen toimintakertomus, tilinpäätös sekä yritysraportti.

TUOTANTO JA INVESTOINNIT

Yhtiön vesivoimalaitoksilla tuotettiin vuonna 2016 sähköä 5 743 gigawattituntia, joka vastasi 37 prosenttia kotimaisesta vesivoimalla tuotetusta sähköstä. Tuotanto ylitti 28 prosentilla keskimääräisen. Vesivarat vähenevät vuoden aikana 97 gigawattitunnilla. Vuoden päättyessä vesivarastojen täyttöaste oli 78 prosenttia.

Voimalaitosten tuotantoon vaikuttava kokonaiskäytettävyyks oli 95,94 prosenttia. Häiriökäytettävyyks oli 99,59 prosenttia. Pisin tuotantokeskeytys aiheutui Taivalkosken koneiston kolme peruskorjauksesta.

Voimalaitosten peruskorjaushankkeet jatkuivat. Taivalkosken voimalaitoksen koneiston kolme hyötysuhde parani ja öljyvahinkoriski pieneni oleellisesti marraskuussa valmistuneen peruskorjauksen myötä.

Vuoden merkittävin ympäristöinvestointi oli Loue-Tervola -uomanparannushanke. Uuden Sierilän vesivoimalaitoksen projektin yksityiskohtainen suunnittelu aloitettiin kesällä. Ympäristölain mukaiset poikkeamisluvat ovat nyt lainvoimaisia, mutta odotamme edelleen Korkeimman hallinto-oikeuden päätöstä vesilain mukaisesta luvasta.

Investointien kokonaismäärä oli 16,5 miljoonaa euroa.

KEMIJOKI OY:N TOIMINTAMALLIN MUUTTAMINEN

Toimintamallin muuttaminen asiantuntija- ja tilaajaorganisaatioksi saatettiin loppuun vuonna 2016 suunnitelmien mukaisesti. Merkittävimmät ulkoistussopimukset uudistettiin seuraavaksi sopimusjaksoksi.

Vuonna 2014 hallitus päätti Kemijoki Oy:n valvomoiminnan siirrosta Fortum Power and Heat Oy:lle. Valvomoiminta siirtyi Fortumin hoidettavaksi vaiheittain pitkän, lähes kahden vuoden siirtymä- ja koulutusvaiheen kautta. Valvomoiminnan siirto saatiin kokonaisuudessaan toteutettua 1.7.2016.

Toimintamallin muutokselle asetetut tavoitteet saavutettiin jo etuajassa 2015 ja tavoitteeksi asetetut 4-6 miljoonan euron hyödyt ylitetään.

TALOUS

Yhtiön taloudellinen päätavoite on kustannustehokkuus. Kulurakenteen kehitys oli suunnitellun mukainen. Kiinteistövero, 19,2 miljoonaa euroa, oli yhtiön suurin yksittäinen kuluerä.

Taajuusohjattujen reservien myynti ei vuonna 2016 yltänyt suunnitellulle tasolle.

Yhtiön rahoitussalkku oli vuoden 2016 lopussa

395,0 miljoonaa euroa. Yhtiöllä oli pitkäaikaista lainaa 259,7 miljoonaa euroa. Vuoden aikana nostettiin uusia pitkäaikaisia lainoja 50 miljoonaa euroa. Yhtiöllä oli lyhytaikaista lainaa vuoden lopussa 135,4 miljoonaa euroa. Lyhytaikainen rahoitus ja likviditeetin hallinta hoidetaan yritystodistusohjelmalla ja luottolimiittisopimuksilla. Yhtiön maksuvalmius oli hyvä. Rahoituksen keskikorko oli vuoden lopussa 1,69 prosenttia. Rahoitussalkun suojausaste oli vuoden lopussa 70,9 prosenttia.

Yhtiön taseessa olevaa poistoeroa purettiin enimmäismäärä, 13,9 miljoonaa euroa. Taseen loppusumma oli tilikauden päättyessä 477,0 miljoonaa euroa. Omavaraisuusaste oli 14,3 prosenttia.

Liiketoiminnan muita tuottoja kertyi palveluista ja omaisuuden myynnistä yhteensä 11,6 miljoonaa euroa.

Kemijoki Oy toimii omakustannusperiaatteella. Tämän vuoksi taloudellisten tunnuslukujen arviointi ei ole tarkoituksenmukaista.

HALLINNOINTI JA JOHTAMINEN

Kemijoki Oy:ssä noudatetaan lainsäädännön ja yhtiöjärjestyksen lisäksi hyvää ja vastuullista hallintotapaa. Kemijoki Oy:n hallinnointia ja päätöksente-

koa ohjaavat yhtiöjärjestys, yhtiön toiminnan tavoitteet, toimintaperiaatteet sekä hallintoelinten työjärjestykset. Yhtiö noudattaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia soveltuvin osin, ja mikäli yhtiöjärjestyksessä ei toisin määrätä.

Yhtiön ylintä päätöksentekovaltaa käyttää yhtiökokous. Varsinainen yhtiökokous pidettiin 4.4.2016.

Yhtiössä on hallintoneuvosto, jonka tehtävä on valvoa hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa yhtiön hallintoa sekä antaa hallitukselle ohjeita laajakan-toisissa tai periaatteellisesti tärkeissä asioissa. Hallintoneuvostoon kuuluu vähintään kuusi ja enintään yksitoista jäsentä.

Varsinaisessa yhtiökokouksessa hallintoneuvoston puheenjohtajaksi valittiin Wille Rydman. Hallintoneuvoston jäseniksi valittiin Sari Essayah (varapuheenjohtaja), Hilikka Halonen, Esa Hyvärinen, Henna Kupsala, Mikko Kärnä, Markus Lohi, Juha Mäkelä, Anne Särkilähti ja Tatu Rauhamäki.

Vuonna 2016 hallintoneuvostossa oli 10 jäsentä. Hallintoneuvosto kokoontui kolme kertaa. Keskimääräinen läsnäolo prosentti kokouksissa oli 83 prosenttia.

Kemijoki Oy:n hallitus vastaa yhtiön hallinnosta

ja toiminnan järjestämisestä lainsäädännön ja yhtiöjärjestyksen mukaisesti. Hallitukseen kuuluu vähintään kuusi ja enintään kahdeksan jäsentä.

Varsinaisessa yhtiökokouksessa hallitukseen valittiin puheenjohtajaksi Matti Ruotsala sekä jäseniksi Risto Andsten, Elina Engman, Tapio Jalonen, Tapio Korpeinen, Pekka Manninen ja Jukka Ohtola. Hallitus valitsi Korpeisen varapuheenjohtajaksi.

Vuonna 2016 hallituksessa oli seitsemän jäsentä. Hallitus piti 9 kokousta. Keskimääräinen läsnäolo prosentti kokouksissa oli 97 prosenttia. Halli-

tus arvioi omaa toimintaansa vuosittain, kuten myös vuonna 2016.

Kemijoki Oy:n tärkeäksi painopistealueeksi on määritetty yritysvastuu. Yhtiön hallitus vastaa yritys vastuun strategisesta ohjauksesta ja valvonnasta työjärjestyksensä mukaisesti. Hallitus hyväksyy Kemijoen yritysvaluohjelman, -toimintaohjeet ja -periaatteet sekä käsittelee ja hyväksyy vuosittain julkaitavan yritysvaluuraportin. Yhtiökokoukselle raportoidaan vuosittain yritysvaluutavoitteista ja niiden toteutumisesta.

Toimitusjohtaja johtoryhmän avustamana vastaa yhtiön yritysvaluustrategian tavoitteista ja yritysvaluohjelman tuloksista. Toimitusjohtaja raportoi hallitukselle säännöllisesti yritysvaluun edistymisestä. Johtoryhmän tehtävänä on yritysvaluohjelman toteutukseen liittyvä päätöksenteko, riittävien resursien varmistaminen ja edistymisen seuranta. Yritysvaluasioita käsitellään johtoryhmän työjärjestyksen ja vuosisuunnitelman mukaisesti.

Valtion talouden tarkastusvirasto teki vuonna 2016 tuloksellisuustarkastuksen Kemijoki Oy:n yritysvaluasioista. Tarkastuksessa selvitettiin yritysvaluun toteuttamista ja nykytilaa, yritysvaluun johtamista ja raportointia sekä omistajaintressien yhteensovittamista. Tarkastushavaintojen mukaan Kemijoki Oy:llä on olemassa edellytykset yritysvaluun hyvään toteuttamiseen. Arvioinnin mukaan yritysvalu on integroituna liiketoimintaan, riskienhallintaan ja johtamisjärjestelmiin. Arviointiraportti kertoo myös, että Kemijoki Oy on yhtiönä motivoitunut toteuttamaan yritysvaluuta ja huomioi sidosryhmi-en odotukset.

Varsinainen yhtiökokous valitsi Kemijoki Oy:n tilintarkastajaksi KHT-yhteisö KPMG Oy Ab:n, jonka nimeämänä päävastuullisena tilintarkastajana toimii ensimmäistä vuottaan KHT-tilintarkastaja Pekka Alatalo.

Sisäinen tarkastus hankitaan ulkopuolisena palveluna. Arvioinneista raportoidaan yhtiön hallitukselle. Sisäisen tarkastuksen toimintasuunnitelma hyväksytään vuosittain hallituksessa. Vuonna 2016 sisäisessä tarkastuksessa arvioitiin toimelkiantojen johtaminen, rahoitusprosessi ja taloushallintoprosessi sekä tehtiin vuoden 2015 tarkastusen seuranta (yritysvaluuprosessit sekä velvoite- ja

ympäristötyöprosessit).

Hallituksen asettama käyttösuopimusryhmä sai valmiiksi uudistetun käyttösuopimuksen eli sopimuksen saattaa voimaan osakkaiden jo valmistelma käyttösuääntö, joka määrittää osakassähkön käytön, kirjauksen ja hyödynjaon. Sopimus odottaa osapuolten allekirjoitusta ja voimaantuloa. Yhtiö on osaltaan hyväksynyt sekä käyttösuääntö että käyttösuopimuksen.

RISKIENHALLINTA

Riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa yhtiön toiminnan jatkuvuus ja kehittyminen sekä tukea yhtiön strategisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamista. Hallitus tarkastaa yhtiön riskienhallinnan toimintaohjeen sekä siihen liittyvät ohjeet vuosittain. Lisäksi hallituksessa käsitellään yhtiön toimintaan liittyvät keskeiset riskit ja niiden hallinta.

Toimitusjohtaja vastaa riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä hallituksen linjausten mukaisesti. Riskit kartoitetaan säännöllisesti. Kartoitusten avulla yhtiö arvioi riskienhallinnan tason ja laatii toimenpidesuositukset sen edelleen kehittämiseksi.

Yhtiön merkittävin omaisuus, voimallaitokset ja padot, on vakuutettu hallituksen vahvistamien linjausten mukaisesti. Riskeilta pyritään suojautumaan suunnitelmallisella voimallaitosten ja patojen kunnossapidolla sekä toimintaprosessien jatkuvalla kehittämisellä. Tulipalo tai vakava konerikko voimallaitoksilla tai padon murtuminen voisivat aiheuttaa merkittäviä omaisuus- ja keskeytysvahinkoja. Keskeisimmät riskit liittyvät ympäristölainsäädännön kiristymiseen ja tulkinnanvaraisuuteen sekä mahdollisiin muutoksiin verotuksessa, veroluonteisissa maksuissa ja velvoitteissa. Lainsäädännön tulkin-

KONSERNIN TUNNUSLUKUJA VUOSILTA 2012-2014 SEKÄ EMOYHTIÖN TUNNUSLUVUT VUOSILTA 2015-2016

	2012	2013	2014	2015	2016
Liikevaihto M€	41,0	36,5	38,8	38,7	43,5
Liiketoiminnan muut tuotot M€	14,5	20,7	18,1	21,5	11,6
Liiketoiminnan kulut					
pl. kiinteistövero M€	41,0	44,5	45,0	38,5	41,2
Kiinteistövero M€	17,2	17,2	18,1	17,9	19,2
Henkilöstölle maksetut					
palkat ja palkkiot M€	11,4	11,8	6,1	3,7	3,9
Tilikauden tulos M€	-8,3	-7,0	-10,4	0,8	0,8
Omavaraisuusaste %	20,7	19,0	17,0	17,0	14,3
Taseen loppusumma M€	461,5	457,8	452,9	474,2	477
Bruttoinvestoinnit M€	11,8	12,6	14,4	33,3	16,5
Tutkimus- ja kehitystoiminta M€	0,2	0,1	0,1	0,4	0,2
Henkilöstö keskimäärin	224	218	78	44	40

nanvaraisuus luo epävarmuutta investointiympäristöön ja lupien ennustettavuuteen. Pitkittyneillä lupakäsittelyillä on taloudellisia vaikutuksia. Verojen, veronluonteisten maksujen ja velvoitteiden korottaminen tai lisääminen kasvattaisi yhtiön toiminnallisia kuluja. Kalatalousvelvoitteiden mahdollinen kasvattaminen tulisi rajoittaa siten, että sähköntuotannon taloudellinen kuormitus ei kasva nykyisten velvoitteiden ja vapaaehtoisten toimien lisäksi. Rahoitusriskejä hallinnoidaan hallituksen vahvistaman rahoituksen toimintaohjeen mukaisesti.

Ympäristöriskejä hallitaan ympäristöjärjestelmän mukaisesti. Henkilöstöön liittyvät riskit huomioidaan henkilöstöohjeissa ja henkilöstön kehittämiseen liittyvissä suunnitelmissa. Yhtiön tietoturvaan liittyviä riskejä hallinnoidaan asianmukaisilla teknisillä ratkaisilla sekä henkilökunnan koulutuksella ja ohjeilla.

YMPÄRISTÖASIA

Yhtiön toiminnassa merkittävimmät ympäristövaikutukset syntyvät uusien voimalaitosten rakentamisesta, nykyisten voimalaitosten säätökäytöstä sekä vesistöjen säännöstelystä. Haitallisten ympäristövaikutusten lieventämiseksi vuonna 2016 käytettiin ympäristöhoitoon 3,6 miljoonaa euroa, 8,3 prosenttia liikevaihdosta. Tästä kalatalousvelvoitteiden osuus oli 2,4 miljoonaa euroa.

HENKILÖSTÖ

Henkilöstön määrä oli vuoden alussa 40 ja vuoden lopussa se oli 38 henkilöä. Vuoden aikana yhtiön palveluksessa oli keskimäärin 40 henkilöä. Henkilöstön rakenne ja muutokset on esitetty tarkemmin yritysraportissa.

Työturvallisuuden taso yhtiössä on erinomainen. Toimintavuonna Kemijoki Oy:n henkilöstölle ei satunut yhtään tapaturmaa. Tapaturmataajuus oli nolla. Vuonna 2015 tapaturmataajuusluku energiateollisuudessa keskimäärin oli 9,2. Ulkoistetuissa toiminnoissa kumppaneille sattui tarkastelujaksolla kaksi työtapaturmaa, joista ei kuitenkaan aiheutunut poissaoloja.

PALKITSEMIS- JA KANNUSTINJÄRJESTELMÄT

Kemijoki Oy:ssä on johdon ja henkilöstön tulospalkkiojärjestelmät, jonka perusteet hyväksytään yhtiön hallituksessa. Henkilöstön ja johdon tulospalkkiot sekä niiden määräytyminen noudattavat Valtion omistajapolitiikkaa koskevan periaatepäätöksen 13.5.2016 liitteen 2 mukaisia yritysjohtajan ja avainhenkilöiden palkitsemisen periaatteita.

Tulospalkkiojärjestelmä tukee yhtiön taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden saavuttamista. Lisäksi henkilöstöä voidaan palkita kannustepalkkiolla poikkeuksellisen hyvistä, yhtiölle lisäarvoa tuottavasta työsuorituksesta.

Hallitus vahvistaa toimitusjohtajan ja muun johdon palkat sekä tulospalkkion perusteet. Toimitusjohtajan ja muun johdon palkitseminen koostuu peruspalkasta ja tulospalkkiosta.

Toimitusjohtajan tulospalkkio määritellään yhtiön tavoitteiden mukaisesti. Tulospalkkion määrä riippuu yhtiön taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden saavuttamisesta ja on enintään 40 prosenttia vuosiansioista. Tulospalkkio maksetaan toimitusjohtajan toimen päättymiseen saakka hallituksessa vahvistettujen perusteiden mukaisesti.

Yhtiön toimitusjohtajan kanssa on solmittu joh-

tajasopimus, jossa ei ole eläke-etuutta. Toimitusjohtajan eläkeikä määräytyy voimassaolevan eläkelainsäädännön perusteella.

Mikäli yhtiö irtisanoo toimitusjohtajan, hänelle maksetaan kuuden kuukauden irtisanomisajan palkan lisäksi kuuden kuukauden palkan suuruinen erilliskorvaus.

Muun johdon tulospalkkioperusteet on määritetty hallituksessa ja ne perustuvat yhtiön toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamiseen. Tulospalkkion määrä on enintään 30 prosenttia vuosiansioista.

Hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille maksetaan yhtiökokouksessa päätetyt palkkiot.

LÄHIAJAN NÄKYMÄT

Sierilän voimalaitoshankkeen suunniteltua toteuttamisaikataulua päivitetään huomioiden pitkittynyt lupakäsittely. Tavoitteena on saada investointiehdotus osakkaiden käsiteltäväksi vuoden 2017 loppuun mennessä.

Ossauskosken kalanviljelylaitoksen peruskorjausinvestoinnista ja Voimalohi Oy:n toiminnan kehittämistä päätetään vuoden 2017 aikana.

Voimalaitosten peruskorjauksia ja ympäristöinvestointeja jatketaan suunnitelman mukaisesti. Taitvalkosken koneisto yksi peruskorjataan vuonna 2017 ja Pankakosken koneisto kaksi peruskorjataan vuonna 2018. Näissä investoinneissa turbiinien juoksupyörien öljyvoitelu korvataan ympäristöriskejä vähentävällä vesivoitelulla.

VOITONJAKOEHDOTUS

Yhtiön käytössä oli jakokelpoisia varoja 31.12.2016 yhteensä 9 613 718,43 euroa. Tilikauden päättymisen jäl-

keen ei ole tapahtunut yhtiön toimintaan olennaisesti vaikuttavia muutoksia.

Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että osinkoja jaetaan yhtiöjärjestyksen mukaisesti 0,34 euroa osakkeelta osingonjakohetkellä yhtiön ulkopuolisessa omistuksessa oleville B-sarjan osakkeille eli yhteensä 794 575,92 euroa.

Yhtiökokous pidetään 6.4.2017 kello 13.00 Helsingissä.

Espoossa 6.2.2017
Kemijoki Oy:n hallitus

KEMIJOKI OY

Tilinpäätös 31.12.2016

EMOYHTIÖN TULOSLASKELMA

	1.1.2016-31.12.2016	1.1. - 31.12.2015
Liikevaihto	43 534 481,14	38 676 758,25
Liiketoiminnan muut tuotot	11 596 243,91	21 463 964,84
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet	-2 431 520,99	-1 965 613,23
Ulkopuoliset palvelut	-14 231 438,35	-14 540 471,79
Henkilöstökulut	-3 924 083,55	-3 706 011,74
Poistot ja arvonalentumiset	-14 619 123,79	-13 986 275,79
Liiketoiminnan muut kulut	-25 230 184,78	-23 224 724,70
Liikevoitto (-tappio)	-5 305 626,41	2 717 625,84
Rahoitustuotot ja -kulut	-7 796 224,92	-6 048 108,00
Voitto/Tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	-13 101 851,33	-3 330 482,16
Tilinpäätössiirrot		
Poistoeron muutos (+ vähennys / - lisäys)	13 949 470,73	4 206 728,06
Tuloverot	-53 043,48	-96 862,01
Tilikauden voitto	794 575,92	779 383,89

EMOYHTIÖN TASE

	31.12.2016	31.12.2015
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet	28 134 188,80	28 513 244,27
Aineelliset hyödykkeet	436 061 098,57	436 113 475,51
Sijoitukset	402 152,13	590 118,95
	464 597 439,50	465 216 838,73
Vaihtuvat vastaavat		
Pitkäaikaiset saamiset	252 405,00	41 370,00
Lyhytaikaiset saamiset	7 340 377,16	7 103 936,03
Rahat ja pankkisaamiset	4 814 193,57	1 793 447,11
	12 406 975,73	8 938 753,14
Vastaavaa yhteensä	477 004 415,23	474 155 591,87
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Osakepääoma	41 285 753,60	41 285 753,60
Vararahasto	693 754,63	693 754,63
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	6 972 602,00	6 972 602,00
Edellisten tilikausien voitto	1 846 540,51	1 861 732,54
Tilikauden voitto	794 575,92	779 383,89
	51 593 226,66	51 593 226,66
Tilinpäätössiirtojen kertymä	21 522 640,63	35 472 111,36
Pakolliset varaukset	322 989,00	322 989,00
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen vieras pääoma	259 675 540,18	298 737 049,11
Lyhytaikainen vieras pääoma	143 890 018,76	88 030 215,74
	403 565 558,94	386 767 264,85
Vastattavaa yhteensä	477 004 415,23	474 155 591,87

EMOYHTIÖN RAHOITUSLASKELMA

TUHANSINA EUROINA	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015
Liiketoiminnan rahavirta:		
Voitto (tappio) ennen satunnaisia eriä	-13 102	-3 330
Oikaisut:		
Suunnitelman mukaiset poistot	14 619	13 986
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua		913
Rahoitustuotot ja -kulut	7 799	5 951
Luovutusvoitot osuuksista		-1 017
Muut oikaisut	-213	-11 098
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	9 103	5 405
Käyttöpääoman muutos:		
"Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)"	-456	-4 600
"Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)"	726	477
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	9 373	1 282
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-7 743	-6 641
Saadut osingot liiketoiminnasta	0	686
Saadut korot liiketoiminnasta	1	13
Maksetut välittömät verot	-54	-243
Rahavirta ennen satunnaisia eriä	1 577	-4 903
Liiketoiminnan rahavirta (A)	1 577	-4 903
Investointien rahavirta:		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-15 938	-33 310
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	2 018	13 090
Luovutustuotot muista sijoituksista	0	0
Luovutetut tytäryhtiö- ja osakkuusyhtiöosakkeet	188	1 103
Investointien rahavirta (B)	-13 732	-19 117

TUHANSINA EUROINA	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015
Rahoituksen rahavirta:		
Pitkäaikaisten lainojen nostot	50 000	50 000
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-48 315	-21 422
Lyhytaikaisten lainojen nostot	14 295	
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut		-9 996
Omien osakkeiden myynti		6 982
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-795	-654
Rahoituksen rahavirta (C)	15 185	24 910
Rahavarojen muutos (A+B+C) lisäys (+) / vähennys (-)	3 030	890
Rahavarat tilikauden alussa	1 784	894
Rahavarat tilikauden lopussa	4 814	1 784

TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET 2016

TILINPÄÄTÖKSEN LAAJUUS

Kemijoki Oy:n tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain ja Suomessa voimassa olevien säännösten ja määräysten mukaisesti.

PYSYVÄT VASTAAVAT

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen alkuperäiseen hankintamenoon välittömien hankinta- ja valmistuskustannusten suuruisena ja suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennettynä. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina kohteen taloudellisen vaikutusajan perusteella. Poistosuunnitelma on sama kuin edellisenä vuonna.

RAHOITUSVÄLINEIDEN ARVOSTAMINEN

Rahoitusvälineet on arvostettu hankintamenoon. Johdannaissopimukset ovat suojaavia ja tarkoitettu pidettäväksi juoksuajan loppuun. Rahoitusvälineiden kassavirrat tuloutuvat samanaikaisesti allaolevien instrumenttien kassavirtojen kanssa. Johdannaisista on tilinpäätökseen kirjattu kurssiero sekä jaksotettu korko. Suojaavien johdannaissopimusten käypä arvo on esitetty tilinpäätöksen liitetiedoissa taseen ulkopuolisena eränä.

RAHOITUSOMAISUUS

Rahoitusarvopaperit on kirjattu hankintamenoon.

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT 31.12.2016

	2016	2015
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT		
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	860 388,40	10 100 792,86
Vuokratuotot	1 087 411,24	1 816 817,09
Palvelujen myynti	9 070 457,59	8 681 054,86
Muut	577 986,68	865 300,03
Yhteensä	11 596 243,91	21 463 964,84
HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ		
Henkilöstö vuoden lopussa		
Toimihenkilöt	38	44
Työntekijät	0	0
Yhteensä	38	44
Henkilöstö keskimäärin	40	44
HENKILÖSTÖKULUT		
Palkat ja palkkiot	3 276 745,22	3 004 427,11
Eläkekulut	495 687,85	566 210,61
Muut henkilösivukulut	151 650,48	135 374,02
Yhteensä	3 924 083,55	3 706 011,74
JOHDON PALKAT JA PALKKIOT		
Hallintoneuvosto, hallitus ja toimitusjohtaja	371 071,00	378 581,00
PYSYVIIN VASTAAVIIN AKTIVOIDUT HENKILÖSTÖKULUT	483 793,59	498 887,87
POISTOT JA ARVONALENNUKSET		
Poistot aineettomista hyödykkeistä	813 903,40	920 858,71
Poistot aineellisista hyödykkeistä		
Rakennukset ja rakennelmat	1 733 421,69	1 858 911,17
Vesirakenteet	2 245 248,82	2 822 925,20
Koneet ja kalusto	9 826 549,88	8 383 580,71
Yhteensä	14 619 123,79	13 986 275,79

	2016	2015
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT		
Vuokrat	72 086,33	40 590,69
Leasingvuokrat	119 336,59	832 379,88
Kiinteistöverot	19 219 211,66	17 929 374,06
Muut	5 819 550,20	4 422 380,07
Yhteensä	25 230 184,78	23 224 724,70
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT		
Osinkotuotot		
Muilta	0,00	685 827,43
Luovutusvoitot osuuksista	0,00	1 019 467,09
Korkotuotot		
Muut korkotuotot		
Muilta	1 350,29	13 144,72
Korkotuotot yhteensä	1 350,29	13 144,72
Korkokulut		
Konserniyhtiöille	0,00	0,00
Muille	-7 476 650,60	-7 490 198,86
Korkokulut yhteensä	-7 476 650,60	-7 490 198,86
Muut rahoitustuotot		
Muilta		
Muut rahoituskulut	-320 924,61	-276 348,38
Rahoitustuoto ja -kulut yhteensä	-7 796 224,92	-6 048 108,00
POISTOERON MUUTOS		
Muut pitkävaikutteiset menot	813 903,40	920 858,71
Rakennukset	1 127 727,45	1 851 610,86
Vesirakenteet	2 245 248,82	2 822 925,20
Koneet ja kalusto	9 762 591,06	-1 388 666,71
Yhteensä	13 949 470,73	4 206 728,06
TULOVEROT		
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	53 043,48	96 862,01

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT 31.12.2016

AINEETTOMAT JA AINEELLISET HYÖDYKKEET

	Hankintameno	Lisäykset	Vähennykset	Kertyneet poistot	Tasearvo 31.12.2016
Aineettomat hyödykkeet					
Muut pitkävaikutteiset menot	65 378 792,04	496 692,06	61 844,13	37 679 451,17	28 134 188,80
Aineelliset hyödykkeet					
Maa- ja vesialueet	43 378 205,47	19 979,64	123 090,81	0,00	43 275 094,30
Rakennukset ja rakennelmat	138 899 127,26	463 329,57	2 036 914,59	59 014 225,64	78 311 316,60
Vesirakenteet	195 168 919,22	235 797,66	0,00	91 637 557,32	103 767 159,56
Koneet ja kalusto	375 494 214,37	4 733 316,16	8 016,50	197 079 253,48	183 140 260,55
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	17 098 825,24	18 454 140,27	7 985 697,95	0,00	27 567 267,56
Yhteensä	770 039 291,56	23 906 563,30	10 153 719,85	347 731 036,44	436 061 098,57
Osakkeet ja osuudet	590 118,95	0,00	187 966,82	0,00	402 152,13
Yhteensä	836 008 202,55	24 403 253,36	10 403 530,80	385 410 487,61	464 597 439,50

Sähköntuotantoa välittömästi palvelevat koneet ja laitteet	2016	2015
Hankintamenojen poistamaton osa 31.12.	150 249 571,23	156 181 966,01

Suunnitelman mukaiset poistoajat

Muut pitkävaikutteiset menot	pääosin	80 vuotta
Voimalaitosrakennukset		80 vuotta
Muut rakennukset ja rakennelmat		20 - 60 vuotta
Vesirakenteet		80 vuotta
Voimalaitosten pääkoneistot		40 vuotta
Muut koneet ja laitteet		10 - 30 vuotta
Kalusto ja kuljetusvälineet		5 vuotta

Laskelma jakokelpoisesta omasta pääomasta 31.12.

	2016	2015
Voitto edellisiltä tilikausilta	1 846 540,51	1 861 732,54
Tilikauden voitto	794 575,92	779 383,89
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	6 972 602,00	6 972 602,00
Muut jakokelpoiset rahastot	0,00	0,00
Aktivoidut kehittämismenot	0,00	0,00
Yhteensä	9 613 718,43	9 613 718,43

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT 31.12.2016

SIJOITUKSET	OSAKKEET			Yhteensä
	Konserniyritykset	Omistusyhteisyrietykset	Muut	
Hankintameno 1.1.2016	187 966,82	168 187,92	233 964,21	693 775,10
Vähennykset/-Lisäykset	-187 966,82			-187 966,82
Hankintameno 31.12.2016	0,00	168 187,92	233 964,21	402 152,13
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	0,00	168 187,92	233 964,21	402 152,13

OSAKKEET JA OSUUDET	Emoyhtiön omistusosuus %
Emoyhtiön omistamat osakkuusyritysten osakkeet	
Voimalohi Oy, Kemi	50,0

KEMIJOKI OY:N HALLINTONEUVOSTOLLE, HALLITUKSELLE JA TOIMITUSJOHTAJALLE MAKSETUT PALKAT JA PALKKIOT 1.1. - 31.12.2016

	Palkat ja luontaisedut	Tulospalkkiot	Yhteensä
Hallintoneuvoston puheenjohtaja	4 400		4 400
Hallintoneuvoston varapuheenjohtaja	1 200		1 200
Hallintoneuvoston jäsenet	9 500		9 500
Hallituksen puheenjohtaja	24 600		24 600
Hallituksen varapuheenjohtaja	15 600		15 600
Hallituksen jäsenet	69 600		69 600
Toimitusjohtaja	191 443	53 459	244 902
Yhteensä	316 343	53 459	369 802

KEMIJOKI OY:N TILINTARKASTAJALLE MAKSAMAT PALKKIOT

	2016	2015
Tilintarkastuspalkkiot	28 556	38 792
Muut palvelut	5 978	72 136

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT 31.12.2016

SAAMISTEN ERITTELY	2016	2015
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	6 566 655,30	5 744 199,18
Saamiset omistusyhteisyrityksiltä	457 212,76	336 453,85
Muut saamiset	153 620,58	804 707,45
Siirtosaamiset	162 888,52	218 575,55
Yhteensä	7 340 377,16	7 103 936,03
SIIRTOSAAMISTEN OLENNAISET ERÄT		
TyEL-saamiset	122 492,69	67 838,88
Tulovero		128 698,04
Muut siirtosaamiset	40 395,83	22 038,63
Yhteensä	162 888,52	218 575,55

OSAKEPÄÄOMAN JAKAUTUMINEN OSAKELAJEITTAIN

	kpl	2016 nimellisarvo	kpl	2015 nimellisarvo
“Vesivoimaosakkeet				
(A-sarja, 1 ääni)”	105 956	1 790 656,40	105 956	1 790 656,40
“Rahaosakkeet				
(B-sarja, 1 ääni)”	2 336 988	39 495 097,20	2 336 988	39 495 097,20
Yhteensä	2 442 944	41 285 753,60	2 442 944	41 285 753,60

Vesivoimaosakkeet oikeuttavat ostamaan yhtiön tuottamaa sähkövoimaa.

Rahaosakkeet oikeuttavat osinkoon.

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT 31.12.2016

	2016	2015
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET		
Osakepääoma 1.1.	41 285 753,60	41 285 753,60
Osakepääoma 31.12.	41 285 753,60	41 285 753,60
Vararahasto 1.1.	693 754,63	693 754,63
Vararahasto 31.12.	693 754,63	693 754,63
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	6 972 602,00	
Omien osakkeiden luovutus		6 972 602,00
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	6 972 602,00	6 972 602,00
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	2 641 116,43	2 516 031,26
Osingonjako	-794 575,92	-654 298,72
Hallitus käyttänyt yleishyödyllisiin tarkoituksiin		
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	1 846 540,51	1 861 732,54
Tilikauden voitto	794 575,92	779 383,89
Oma pääoma yhteensä	51 593 226,66	51 593 226,66
Omasta pääomasta jakokelpoisia varoja	9 613 718,43	9 613 718,43
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ		
Kertynyt poistoero		
Muut pitkävaikutteiset menot	11 663 888,42	12 477 791,82
Rakennukset ja rakennelmat	11 712 928,82	12 840 656,27
Vesirakenteet	17 628 259,11	19 873 507,93
Koneet ja kalusto	-19 482 435,72	-9 719 844,66
Jaksotus		
Yhteensä	21 522 640,63	35 472 111,36
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	322 989,00	322 989,00
PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikaiset velat		
Lainat rahoituslaitoksilta	211 512 527,01	175 750 141,23
Joukkovelkakirjalainat	48 163 013,17	122 986 907,88
Yhteensä	259 675 540,18	298 737 049,11

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT 31.12.2016

	2016	2015
Velat, jotka erääntyvät maksettavaksi viiden vuoden tai sitä pitemmän ajan kuluttua		
Lainat rahoituslaitoksilta	87 198 101,04	42 807 017,58
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA		
Lainat rahoituslaitoksilta	60 433 918,11	80 392 455,67
Joukkovelkakirjalainat	75 000 000,00	
Ostovelat	5 907 644,38	4 783 252,02
Muut velat	149 361,32	557 750,94
Siirtovelat	2 399 094,95	2 296 757,11
Yhteensä	143 890 018,76	88 030 215,74
Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille		
Ostovelat/konserniyritykset	0,00	0,00
Muut lyhytaikaiset velat/konserniyritykset	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00
SIIRTOVELKOJEN OLENNAISET ERÄT		
Palkat sosiaalikuluihin	1 029 698,57	959 669,69
Korot	980 545,78	1 034 740,23
Muut	388 850,60	302 347,19
Yhteensä	2 399 094,95	2 296 757,11
ANNETUT VAKUUDET JA VASTUUSITOUMUKSET		
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinteistökiinnityksiä		
Lainat rahoituslaitoksilta	0,00	0,00
Annetut kiinnitykset	0,00	0,00
Eläkelainat	0,00	0,00
Annetut kiinnitykset	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	0,00	0,00

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT 31.12.2016

	2016	2015
Vastuusitoumukset ja muut vastuut		
Takaukset		
Omasta puolesta	19 250 000,00	19 250 000,00
Osakkuusyhtiöiden puolesta	39 951,59	39 951,59
Muiden puolesta	350 000,00	350 000,00
Leasingvuokrasopimukset		
Alkaneella tilikaudella maksettavat vuokrat	94 964,99	0,00
Seuraavilla tilikausilla maksettavat vuokrat	83 429,58	0,00
Jäännösarvovastuut	0,00	0,00
Yhteensä	19 818 346,16	19 639 951,59
Johdannaissopimukset		
Korkojohdannaiset		
Käypä arvo	-4 888 563,82	-4 777 539,79
Kohde-etuuden arvo	107 220 717,21	77 487 755,43
Tulouttamatta	-4 613 584,12	-4 525 317,54
Valuutan- ja koronvaihtosopimukset		
Käypä arvo	-7 394 076,89	-4 064 727,72
Kohde-etuuden arvo	42 921 761,33	75 764 566,98
Tulouttamatta	-2 202 245,56	-1 686 831,47
Koronvaihtosopimus korkolattilalla		
Käypä arvo	-45 820,38	
Kohde-etuuden arvo	50 000 000,00	
Tulouttamatta	-31 528,71	

Kaikki johdannaissopimukset on tehty lainojen suojaamiseksi korkojen ja valuuttakurssien muutoksilta hallituksen hyväksymän rahoituksen toimintaohjeen mukaisesti. Suojattavat lainat ja niitä suojaavat johdannaissopimukset ovat käänteisesti yhteneväisiä. Koronvaihtosopimuksilla vaihdetaan suojattavan lainan vaihtuva korko kiinteään korkoon. Korkolattian sisältävän koronvaihtosopimuksen ehdot ovat yhtenevät suojattavan lainan kanssa. Valuutan- ja koronvaihtosopimuksella vaihdetaan NOK-määräisen lainan valuutta euroon koron pysyessä kiinteänä. Tilinpäätökseen johdannaisista on kirjattu kurssiero sekä jaksotettu korko. Johdannaisille ja korollisille lainoille laskettu 12 kuukauden korkovirtariski 31.12.2016 on -0,9 milj. euroa ja duraatio 2,6 vuotta.

Muut taloudelliset vastuut, joita ei ole merkitty taseeseen

KIINTEISTÖJEN ALY-VASTUU

Yhtiö on velvollinen tarkistamaan vuonna 2012 - 2016 valmistuneista kiinteistöinvestoinneista tekemiään arvonlisäverovähennyksiä, jos kiinteistöjen verollinen käyttö vähenee tarkistuskauden aikana. Vastuun enimmäismäärä on 2 217 025,97 euroa ja viimeinen tarkistusvuosi on 2019.

ELÄKEVASTUUT

Kattamattomasta vastuusta on kirjattu eläkevaraus. Eläkevastuuta on osittain katettu vapaaehtoisella eläkevakuutuksella. Muilta osin yhtiön eläkevastuut on vakuutettu ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiöissä ja Kemijoki Oy:n eläkesäätiössä.

HALLITUKSEN VOITONJAKOEHDOTUS

Emoyhtiöllä on 31.12.2016 jakokelpoisia varoja yhteensä 9 613 718,43 euroa.

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä eikä ehdotettu voitonjako hallituksen näkemyksen mukaan vaaranna yhtiön maksukykyä.

Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että

- osinkoa jaetaan yhtiöjärjestyksen mukaisesti 0,34 euroa osakkeelta osingonjakohetkellä yhtiön ulkopuolisessa omistuksessa oleville

B-sarjan osakkeille	794 575,92 €
- jätetään vapaaseen omaan pääomaan	8 819 142,51 €
	9 613 718,43 €

Espoossa 6. helmikuuta 2017

Matti Ruotsala

Risto Ändsten

Elina Engman

Tapio Jalonen

Tapio Korpeinen

Jukka Ohtola

Pekka Manninen

Tuomas Timonen
toimitusjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Espoossa 6. helmikuuta 2017

KPMG Oy Ab
KHT-yhteisö

Pekka Alatalo
KHT

TILINTARKASTUSKERTOMUS

KEMIJOKI OY:N YHTIÖKOKOUKSELLE TILINPÄÄTÖKSEN TILINTARKASTUS LAUSUNTO

Olemme tilintarkastaneet Kemijoki Oy:n (y-tunnus 0192171-7) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2016. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

LAUSUNNON PERUSTELUT

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa. Olemme riippumattomia yhtiöstä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme. Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonamme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

TILINPÄÄTÖSTÄ KOSKEVAT HALLITUKSEN JA TOIMITUSJOHTAJAN VELVOLLISUUDET

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja

vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan yhtiön kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhtiö aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

TILINTARKASTAJAN VELVOLLISUUDET TILINPÄÄTÖKSEN TILINTARKASTUKSESSA

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonamme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

■ Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheel-

lisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonamme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

■ Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kanalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta.

■ Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.

■ Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumia tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yhtiön kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomukssamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mu-

kauttaa lausuntonamme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhtiö pysty jatkamaan toimintaansa.

■ Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoidemme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

MUUT RAPORTOINTIVELVOITTEET

MUU INFORMAATIO

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomukseen ja vuosikertomukseen sisältyvän muun informaation kuin tilinpäätöksen ja sitä koskevan tilintarkastuskertomuksen. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttööme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää, ja odotamme saavamme vuosikertomuksen käyttööme kyseisen päivän jälkeen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntonamme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen

HALLINTONEUVOSTON LAUSUNTO

tai tilintarkastuksessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme toimintakertomukseen sisältyvään informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatioissa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

MUUT LAUSUNNOT

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Espoo 6. helmikuuta 2017

KPMG OY AB

Pekka Alatalo
KHT

Kemijoki Oy:n hallintoneuvosto on käsitellyt yhtiön vuoden 2016 tilinpäätöksen, hallituksen toimintakertomuksen ja hallituksen ehdotuksen voittovarojen käyttämisestä sekä tilintarkastuskertomuksen, joiden johdosta sillä ei ole huomautettavaa. Hallintoneuvosto puoltaa tilinpäätöksen vahvistamista sekä yhtyy hallituksen ehdotukseen voittovarojen käyttämisestä.

Hallintoneuvosto toteaa, että sen antamia ohjeita on noudatettu ja että se on saanut yhtiön hallitukselta ja toimitusjohtajalta tarpeelliset tiedot tehtäviensä hoitamiseksi.

Helsingissä 16. päivänä maaliskuuta 2017

Wille Rydman

Sari Essayah

Hilkka Halonen

Esa Hyvärinen

Henna Kupsala

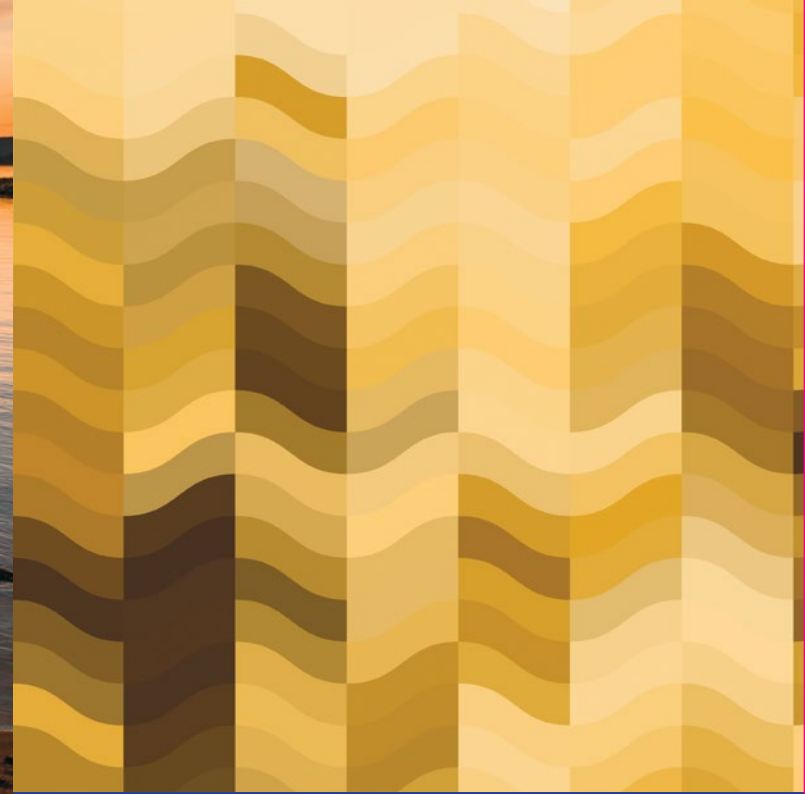
Mikko Kärnä

Markus Lohi

Juha Mäkelä

Tatu Rauhamäki

Anne Särkilahti

KEMIJOKI OY

PL 8131, Valtakatu 11, 96101 Rovaniemi
www.kemijoki.fi

Twitter: @KemijokiOy
vaihte: +358 20 703 4400
sähköposti: [etunimi.sukunimi\(at\)kemijoki.fi](mailto:etunimi.sukunimi(at)kemijoki.fi)

YHDESSÄ ETEENPÄIN